



Alenearbejde blandt FOAs medlemmer

**Udbredelse og konsekvenser af alenearbejde blandt FOAs medlemmer 2015.
Alle sektorer.**







Indhold

Resumé	3
Læsevejledning	3
Hovedkonklusioner.....	3
Del 1: Alenearbejde i Pædagogisk Sektor	5
Alenearbejde i dagplejen	5
Alenearbejde i daginstitutioner og konsekvenserne heraf.....	8
Del 2: Alenearbejde i Social- og Sundheds-, Teknik- og Service- og Kost- og Servicesektoren og konsekvenserne heraf	12
Omfang af alenearbejde med kontakt til en eller flere borgere uden kontakt til kolleger	12
Omfang af alenearbejde uden kontakt til hverken borgere eller kolleger	14
Konsekvenser af alenearbejde	16
Konflikter på arbejdspladsen ved alenearbejde.....	18
Mulighed for hjælp i akutte situationer ved alenearbejde	22
Utryghed ved alenearbejde.....	26
Del 3. Konsekvenser af alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren	28
Omfang af alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren.....	28
Uforsvarlige situationer ved alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren	29
Hvert fjerde medlem har måttet gå fra borgere, der havde brug for hjælp, fordi de var alene på arbejde.....	31
Medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren må nogle gange udskyde behandlingen af en borger, fordi de er alene på arbejde	33
Hvert femte medlem oplever, at de dagligt eller ugentligt må foretage forflytninger alene, som de burde være to om.....	35
Utryghed ved at gå alene ind til en borger	37
Manglende hjælp i akutte situationer pga. alenearbejde	39
Alenearbejde på plejecentre i aften og nattetimerne.....	41
De ældre risikerer at komme sent op/tidligt i seng, når de ansatte er alene på arbejde	42
Hvert fjerde medlem oplever ofte, at demente borgere ikke kan få den fornødne støtte, fordi medlemmerne er alene på arbejde.....	43
Metodeafsnit	44

Resumé

FOA har i perioden 15. til 27. april gennemført en undersøgelse om udbredelsen og konsekvenserne af alenearbejde. Undersøgelsen blev udført blandt erhvervsaktive medlemmer i FOAs medlemspanel. 2.408 medlemmer deltog i undersøgelsen, som havde en svarprocent på 55.

Læsevejledning

Dette notat gennemgår de vigtigste resultater fra undersøgelsen og viser sammenhænge mellem alenearbejde og medlemmernes arbejdsmiljø. Kun sammenhænge, som er statistisk signifikante, er beskrevet i teksten.

Notatet består af tre dele. Første del ser på alenearbejde blandt medlemmerne i Pædagogisk Sektor, da disse medlemmer er stillet nogle særlige spørgsmål til alenearbejde tilpasset arbejdsområderne dagpleje og dagtilbud. Anden del ser på alenearbejde i FOAs øvrige sektorer; Social- og Sundhedssektoren, Teknik- og Servicesektoren og Kost- og Servicestoren samlet set. Tredje del af notatet dykker ned i alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren og ser på konsekvenserne af alenearbejde for borgere og ansatte.

Hovedkonklusioner

Medlemmerne i Pædagogisk Sektor

- Halvdelen af alle dagplejere mødes med deres dagplejepædagog hver anden måned eller sjældnere. Heraf mødes 12 procent kun med deres dagplejepædagog hvert halve år og 3 procent sjældnere end dette. 37 procent mødes månedligt eller oftere med deres pædagog.
- 59 procent af de ansatte i daginstitutioner oplever dagligt at være alene med en børnegruppe, og 19 procent oplever det flere gange ugentligt. I gennemsnit var medlemmerne alene med 13 børn sidste gang, de var alene med en børnegruppe.
- 30 procent var alene med en børnegruppe i mere end en time på deres seneste arbejdsdag. 12 procent af medlemmerne oplever meget ofte eller ofte, at der opstår uforsvarlige situationer for børnene, når de er alene. 30 procent oplever det nogle gange. 49 procent oplever altid, meget ofte eller ofte, at der mangler tid til trøst og omsorg, når de er alene.

Medlemmerne i Social- og Sundheds-, Teknik- og Service- og Kost- og Servicesektoren

- Hvert tredje FOA-medlem (uden for Pædagogisk Sektor) arbejder hele eller en stor del af deres arbejdstid uden kontakt til kolleger. Jo mere medlemmerne arbejder alene uden kontakt til kolleger, jo mere stressede er de.
- Når medlemmerne arbejder alene, oplever hver fjerde meget ofte, ofte eller nogle gange konflikter med borgere/pårørende. Det påvirker bl.a. deres stressniveau, arbejdsglæde, og om de ønsker at skifte job.



- Medlemmer, som har svært ved at få hjælp i akutte situationer, når de er alene på arbejde, føler sig mere stressede og har i højere grad været sygemeldt med stress end andre. De har også dårlige muligheder for at yde kvalitet i arbejdet, og de overvejer i højere grad at skifte job.

Konsekvenser af alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren

- Halvdelen af medlemmerne fra FOAs Social- og Sundhedssektor (48 %) er alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger i halvdelen af deres arbejdstid eller oftere. Blandt SOSU-medlemmerne, der arbejder i hjemmeplejen er det 88 procent, på plejehjem og plejecentre er det 41 procent, i psykiatrien 38 procent og på hospitaler og sygehuse 28 procent.
- 3 procent af medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren oplever meget ofte eller ofte uforsvarlige/farlige situationer for borgerne, mens de er alene, og 20 procent oplever det nogle gange. De uforsvarlige situationer under alenearbejde har en sammenhæng til besparelser: Denne gruppe har i højere grad oplevet fyringer og/eller ansættelsesstop på deres arbejdsplads inden for det seneste år end andre.
- Når medlemmer ansat på plejecentrene arbejder alene, oplever 10 procent meget ofte eller ofte, at de må gå fra en borger, som har brug for hjælp, og 37 procent oplever det nogle gange. Det har en sammenhæng til bl.a. deres arbejdsmiljø og sygemeldinger pga. stress. På plejecentre oplever 16 procent også meget ofte eller ofte at måtte udskyde behandlingen af en borger, til der er flere på arbejde, og 26 procent oplever det nogle gange. Der er også langt flere i denne gruppe, som har oplevet, at deres arbejdsmængde er blevet "meget større" inden for det seneste år, end blandt andre medlemmer.
- 20 procent af medlemmerne af Social- og Sundhedssektoren må dagligt eller ugentligt foretage en forflytning alene, som man burde være to om. På plejecentrene gælder det 31 procent. Blandt denne gruppe har flere været sygemeldt med fysisk besvær inden for det seneste år, de har et dårligere helbred, og de overvejer i højere grad et jobskifte.
- Når de ansatte i ældreplejen arbejder alene, oplever 26 procent meget ofte eller ofte, at de ældre kommer meget sent op/tidligt i seng, og 27 procent oplever meget ofte eller ofte, at demente ikke kan få den fornødne støtte.

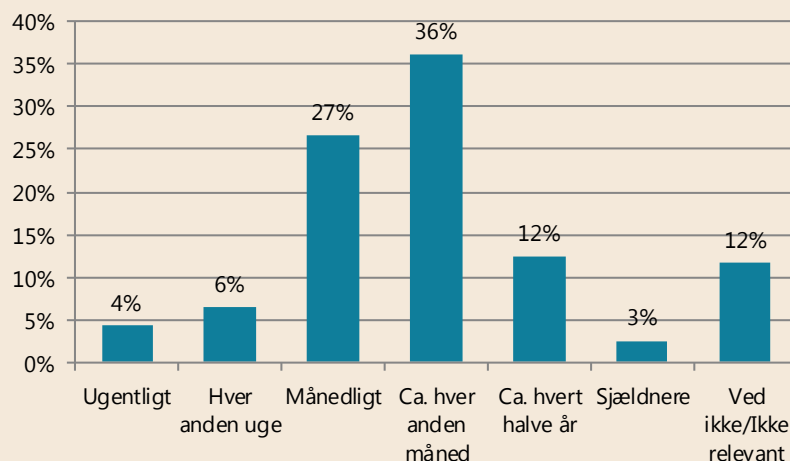
Del 1: Alenearbejde i Pædagogisk Sektor

Her vises svarene på spørgsmål målrettet medlemmer af FOAs Pædagogiske Sektor.

Alenearbejde i dagplejen

- Halvdelen af de adspurgte dagplejere mødes kun med en dagplejepædagog hver anden måned eller sjældnere. Heraf har 36 procent svaret, at de mødes med en dagplejepædagog ca. hver anden måned, 12 procent har svaret ca. hvert halve år og 3 procent har svaret sjældnere. 37 procent af de adspurgte har svaret, at de mødes med en dagplejepædagog månedligt eller oftere (figur 1).
- 4 procent svarer, at de dagligt mødes med andre dagplejere i arbejdstiden. 38 procent mødes med andre dagplejere flere gange ugentligt. 43 procent mødes med andre dagplejere ugentligt. Sammenlagt 7 procent svarer, at de kun mødes med andre dagplejere i arbejdstiden månedligt eller sjældnere (figur 2).
- 56 procent svarer, at de har mulighed for at komme i legestue ugentligt. 25 procent svarer "Hver anden uge". Sammenlagt 6 procent har svaret sjældnere end hver anden uge, mens 3 procent har svaret "Aldrig" (figur 3).
- 82 procent af de adspurgte dagplejere svarer, at de har en nødtelefon, hvor de kan ringe efter hjælp i akutte situationer. 7 procent svarer "Nej", mens 11 procent svarer "Ved ikke" (figur 4).

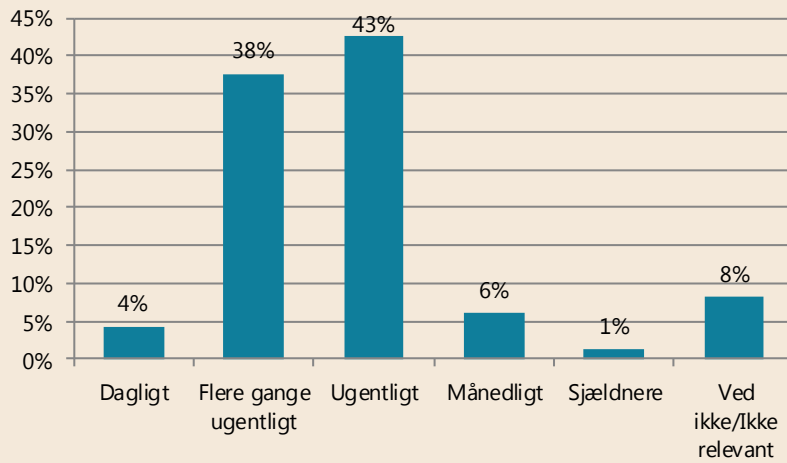
Figur 1. Hvor ofte mødes du med din dagplejepædagog?



Antal svar: 233.

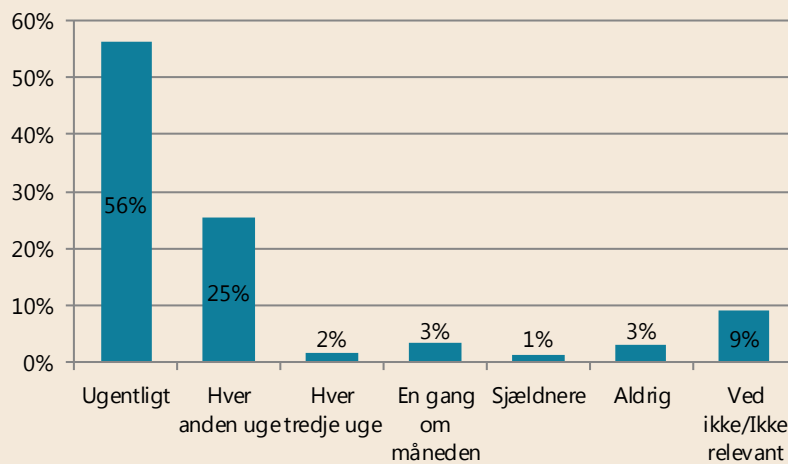
Spørgsmålet er kun stillet til dagplejere.

Figur 2. Hvor ofte mødes du med andre dagplejere i arbejdstiden?



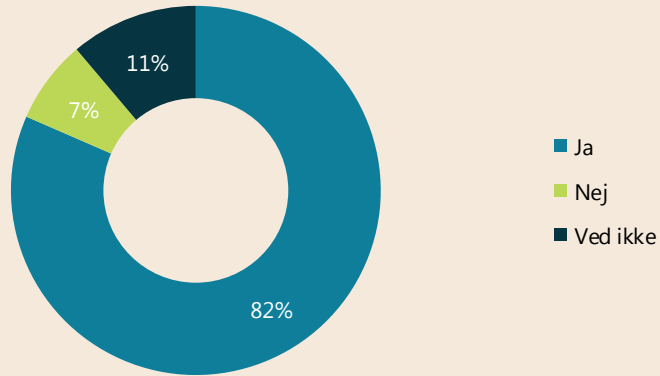
Antal svar: 234.
Spørgsmålet er kun stillet til dagplejere.

Figur 3. Hvor ofte har du mulighed for at komme i legestue med børnene?



Antal svar: 233.
Spørgsmålet er kun stillet til dagplejere.

Figur 4. Har I en nødtelefon i dagplejen, hvor du kan ringe efter hjælp i akutte situationer (hos fx en leder, pædagog eller lign.)?



Antal svar: 233.

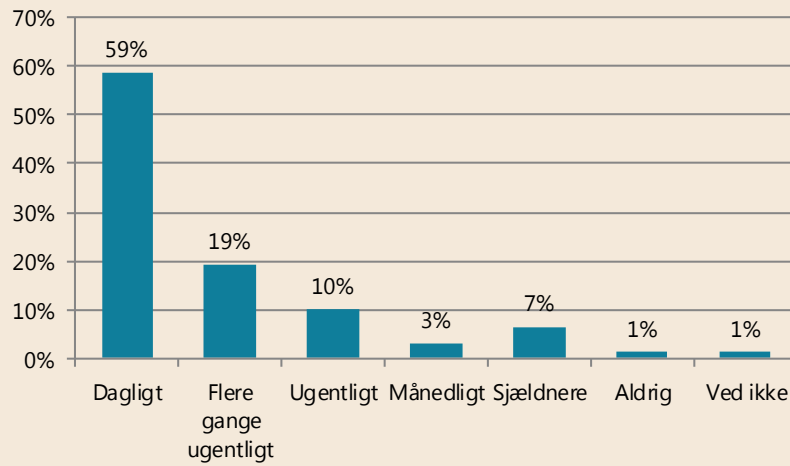
Spørgsmålet er kun stillet til dagplejere.



Alenearbejde i daginstitutioner og konsekvenserne heraf

- 59 procent af ansatte i daginstitutioner oplever dagligt at være alene med en børnegruppe og 19 procent oplever det flere gange om ugen. Kun 1 procent oplever aldrig at være alene med en børnegruppe i arbejdstiden (figur 5).
- I gennemsnit var de adspurgte alene med 13,43 børn sidste gang, de var alene med en børnegruppe (figur 6).
- 30 procent var alene med en børnegruppe i mere end en time på deres seneste arbejdsdag. Heraf var 8 procent alene med børnene i mere end 2 timer. 24 procent var alene med børnene i 31-60 minutter. 26 procent var alene med børnene i 16-30 minutter, mens 13 procent var alene med børnene i 1-15 minutter. Spørgsmålet blev kun stillet til medlemmer, der allerede havde svaret, at de oplever at være alene med en børnegruppe (figur 7).
- 71 procent oplever, at der er faste tidspunkter i løbet af en uge, hvor de er alene med børnene på stuen (figur 39). 38 procent har været alene om at åbne eller lukke institutionen inden for den seneste måned (figur 8).
- 12 procent af medlemmerne oplever meget ofte eller ofte, at der opstår uforsvarlige situationer for børnene, når de er alene med børnene. 30 procent svarer, at de nogle gange oplever det (se figur 9).
- Sammenlagt 49 procent oplever meget ofte, ofte eller altid, at der mangler tid til trøst og omsorg, når de er alene med en børnegruppe. 29 procent oplever meget ofte, ofte eller altid, at der er børn, der kommer op at slås. 38 procent oplever meget ofte, ofte eller altid, at de mangler tid til dialog med forældrene. Blandt ansatte i vuggestuer svarer 19 procent, at de meget ofte, ofte eller altid oplever bleer, der ikke bliver skiftet til tiden, når de er alene (se figur 10).

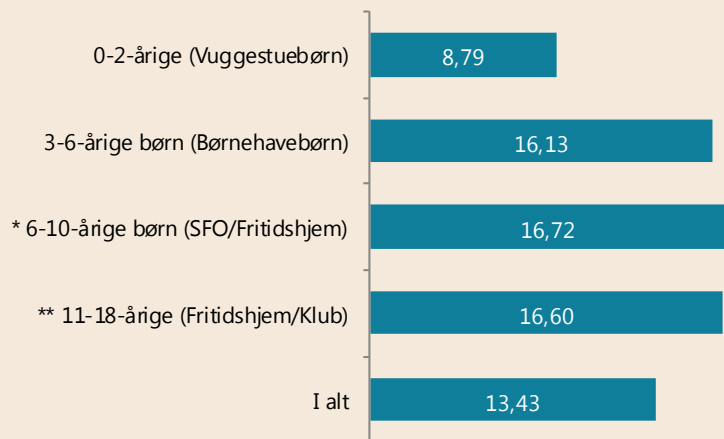
Figur 5. Hvor ofte er du alene med en børnegruppe (fx på stuen, legepladsen, på udflugt eller lignende)?



Antal svar: 229. Spørgsmålet er kun stillet til ansatte i daginstitutioner

Figur 6. Tænk på sidste gang, du var alene med en børnegruppe. Hvor mange børn var du ca. alene med?

Antal børn i gennemsnit



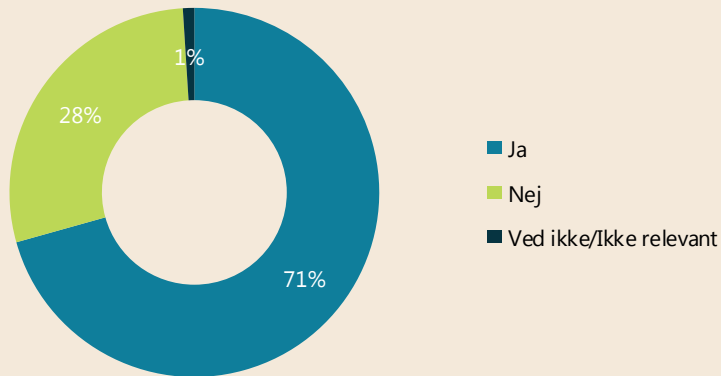
Antal svar: 221.

Spørgsmålet er kun stillet til ansatte i daginstitutioner, der har svaret, at de er alene med en børnegruppe.

* Kun 29 medlemmer har afgivet svar i kategorien "6-10-årige børn (SFO/Fritidshjem)".

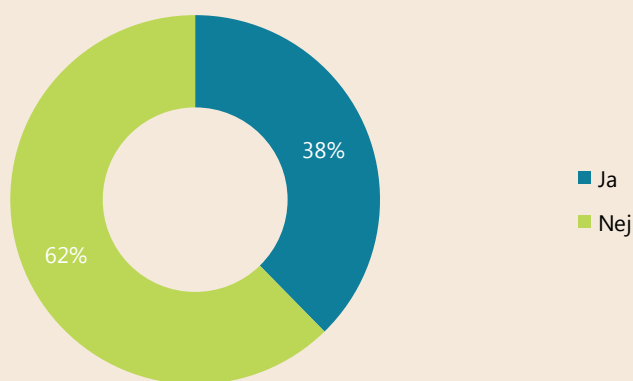
** Kun 5 medlemmer har afgivet svar i kategorien "11-18-årige (Fritidshjem/Klub)".

Figur 7. Er der faste tidspunkter i løbet af en uge, hvor du er alene med børnene på stuen?



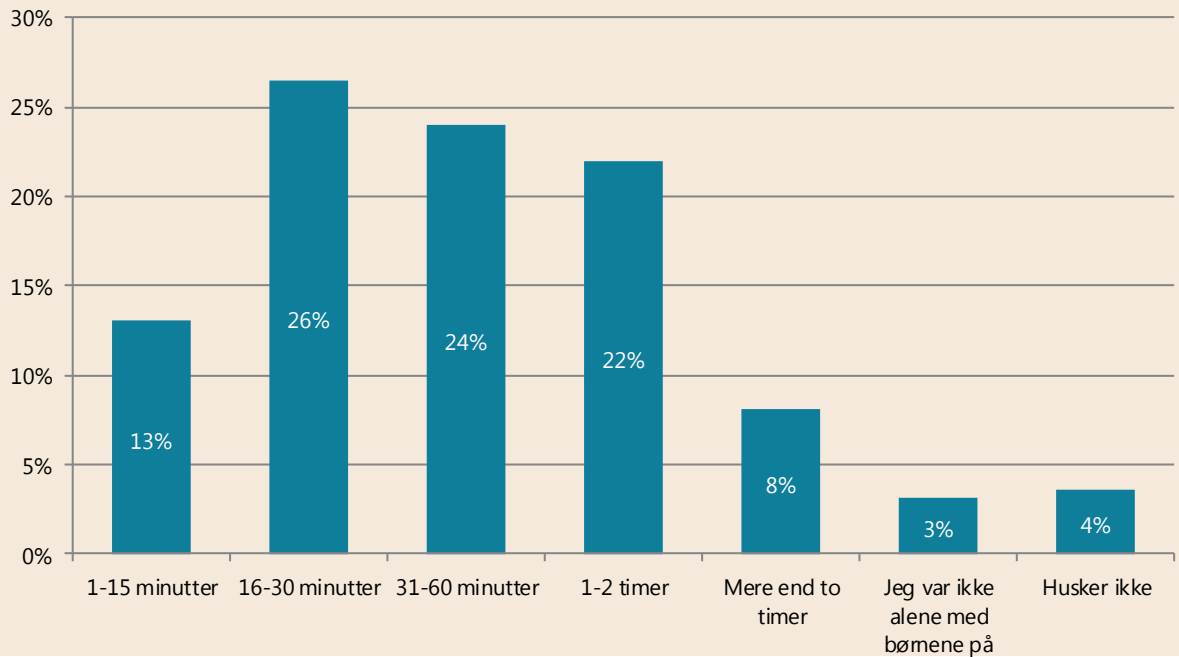
Antal svar: 201. Spørgsmålet er kun stillet til ansatte i daginstitutioner, der har svaret, at de ugentligt eller oftere er alene med en børnegruppe..

Figur 8. Har du inden for den seneste måned været alene om at åbne eller lukke den institution, hvor du arbejder?



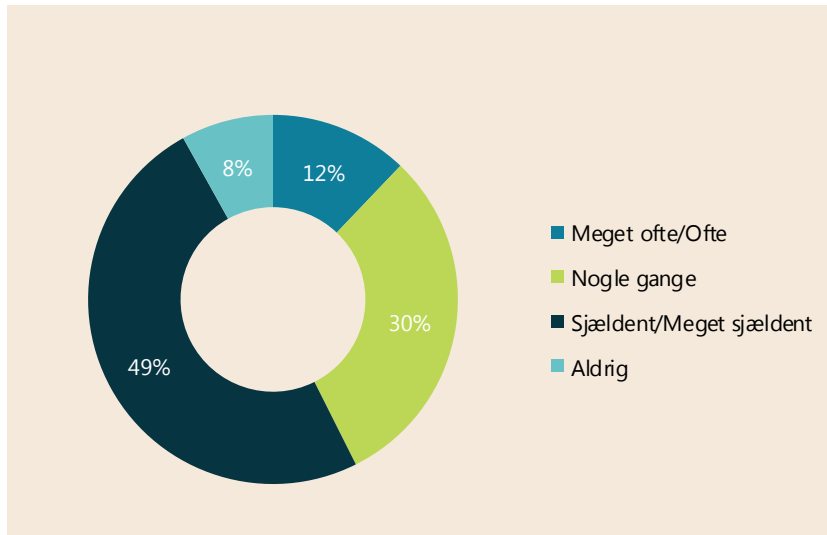
Antal svar: 223. Spørgsmålet er kun stillet til ansatte i daginstitutioner, der har svaret, at de er alene med en børnegruppe.. Ingen medlemmer har svaret "Ved ikke/Ikke relevant".

Figur 9. Tænk på din seneste arbejdsdag. Hvor længe var du samlet set alene med en børnegruppe (fx på stuen, legepladsen, på udflugt eller lignende)?



Antal svar: 223. Spørgsmålet er kun stillet til ansatte på daginstitutioner, der har svaret, at de er alene med en børnegruppe.

Figur 10. Hvor ofte oplever du, at der opstår uforsvarlige eller farlige situationer for børnene, når du er alene med børnene?



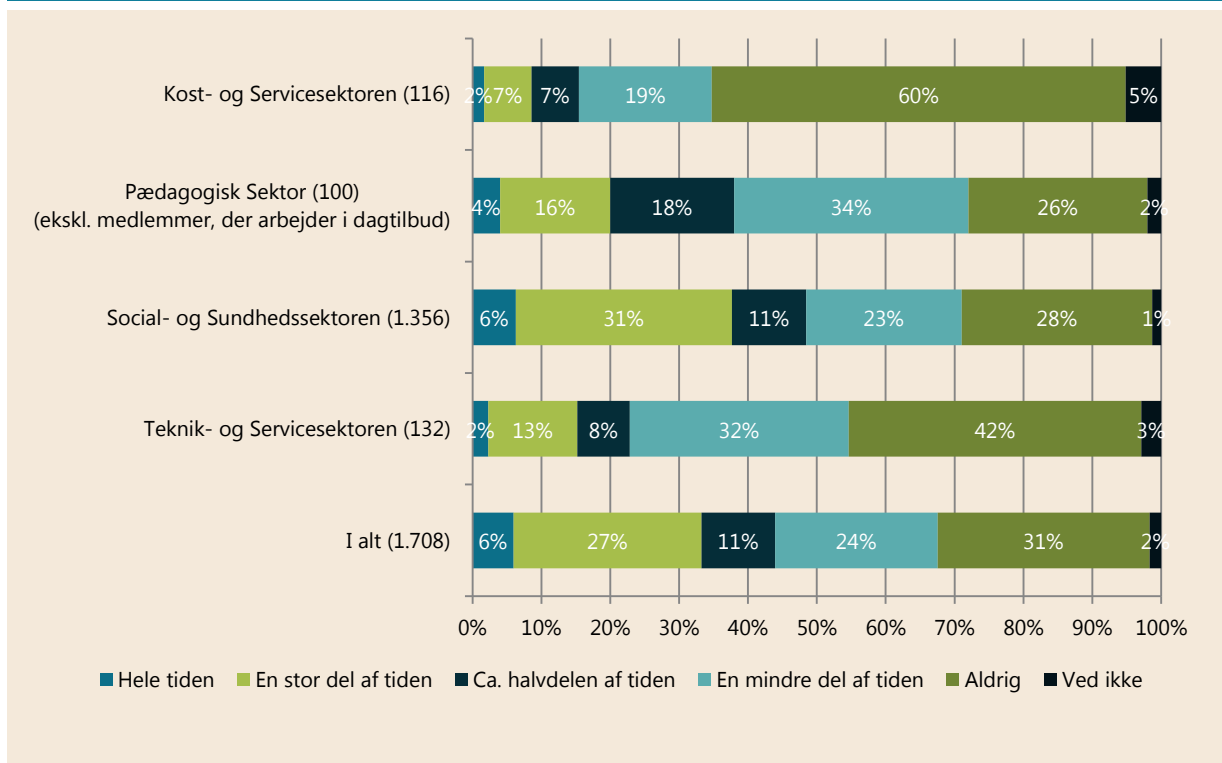
Antal svar: 223. Spørgsmålet er kun stillet til ansatte på daginstitutioner, der har svaret, at de er alene med en børnegruppe. Svarkategorierne "Aldrig" og "Ved ikke" er ikke vist i figuren, da ingen medlemmer har benyttet disse svarkategorier.

Del 2: Alenearbejde i Social- og Sundheds-, Teknik- og Service- og Kost- og Servicesektoren og konsekvenserne heraf

Omfang af alenearbejde med kontakt til en eller flere borgere uden kontakt til kolleger

- 6 procent af FOAs medlemmer i Social- og Sundheds-, Teknik- og Service- og Kost- og Service-sektoren arbejder hele deres arbejdstid uden kontakt til kolleger, men med kontakt til borgere. Dertil kommer 27 procent, som en stor del af deres arbejdstid er i samme situation (figur 11). Alenearbejde med kontakt til borgere og uden kontakt til kolleger er særligt udbredt i hjemmeplejen, men også i socialpsykiatrien (figur 12).
- 7 ud af 10 (71 %) af medlemmerne fra Social- og Sundhedssektoren oplever at arbejde alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger. Heraf arbejder 6 % hele tiden alene (figur 11).
- I Kost- og Servicesektoren arbejder mere end halvdelen (60 %) aldrig alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger, mens det gælder 42 procent blandt Teknik- og Service-sektorens medlemmer (figur 11).

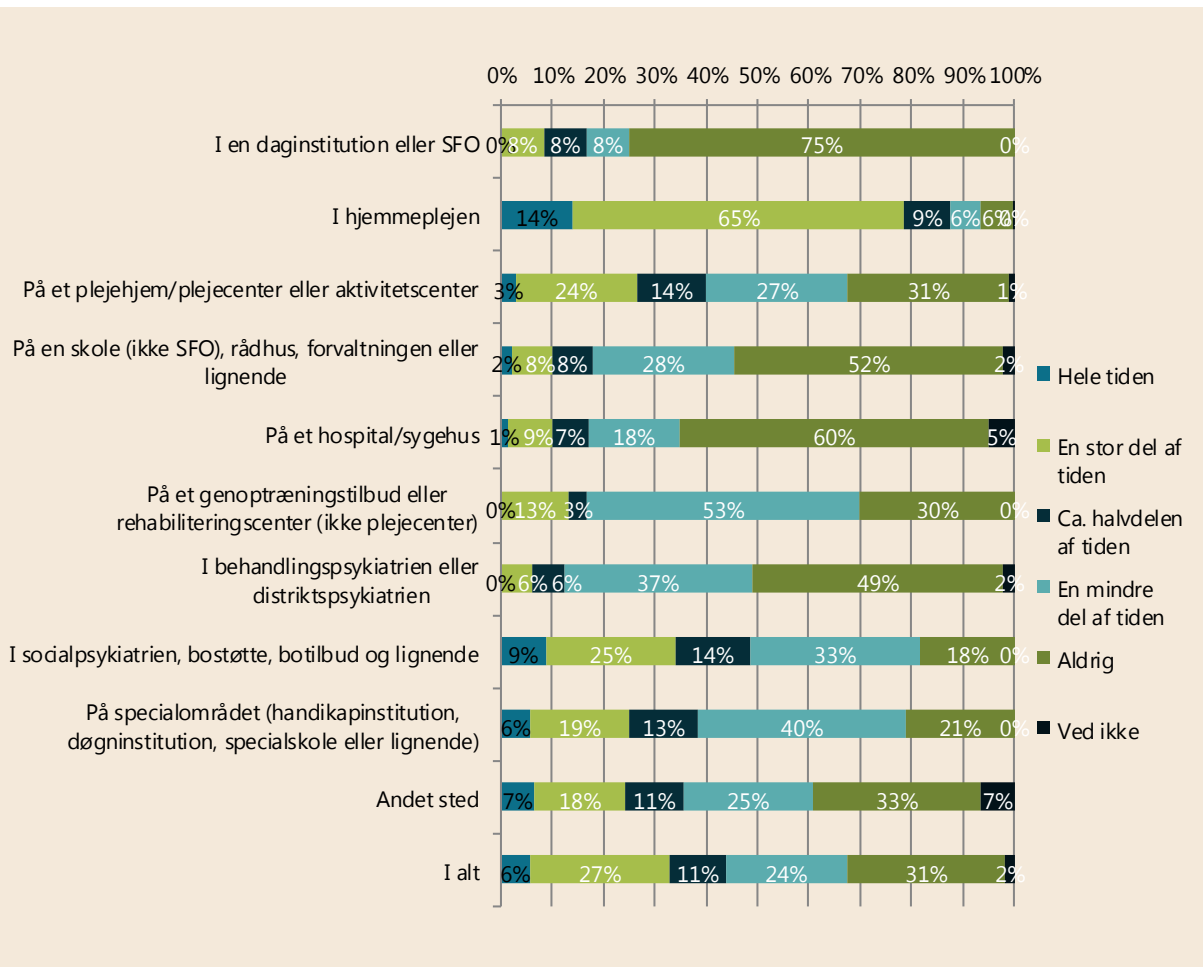
Figur 11. Hvor stor en del af din arbejdstid er du i følgende situationer? – Du arbejder alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger. Fordelt på sektor.



Antal svar: 1.708. Antallet i de enkelte sektorer er angivet i tallet i parentes bag sektoren.

Bemærk: Spørgsmålet er ikke stillet til medlemmer af pædagogisk sektor, der arbejder i dagtilbud.

Figur 12. Hvor stor en del af din arbejdstid arbejder du alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger? Fordelt på arbejdssted.



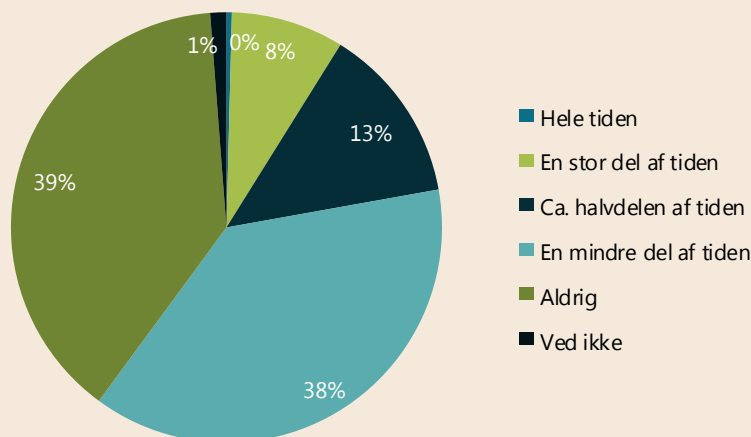
Antal svar: 1.708.

Spørgsmålet er ikke stillet til dagplejen, samt medlemmer af Pædagogisk Sektor, som arbejder i dagtilbud.

Omfang af alenearbejde uden kontakt til hverken borgere eller kolleger

- 8 procent af FOAs medlemmer i Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren arbejder alene uden kontakt til hverken borgere eller kolleger en stor del af deres arbejdstid (figur 13). Dertil kommer 13 procent, som er alene ca. halvdelen af tiden. Rengøring, køkken og teknisk service på skoler er eksempler på faggrupper, hvor medlemmerne arbejder helt alene i en del af deres arbejdstid.
- At være "fagligt alene" på arbejdspladsen er mest udbredt i Kost- og Servicesektoren og i Teknik- og Servicesektoren, hvor 31 procent er alene hele deres arbejdsdag eller en stor del af den uden andre kolleger fra deres fag (se figur 14).

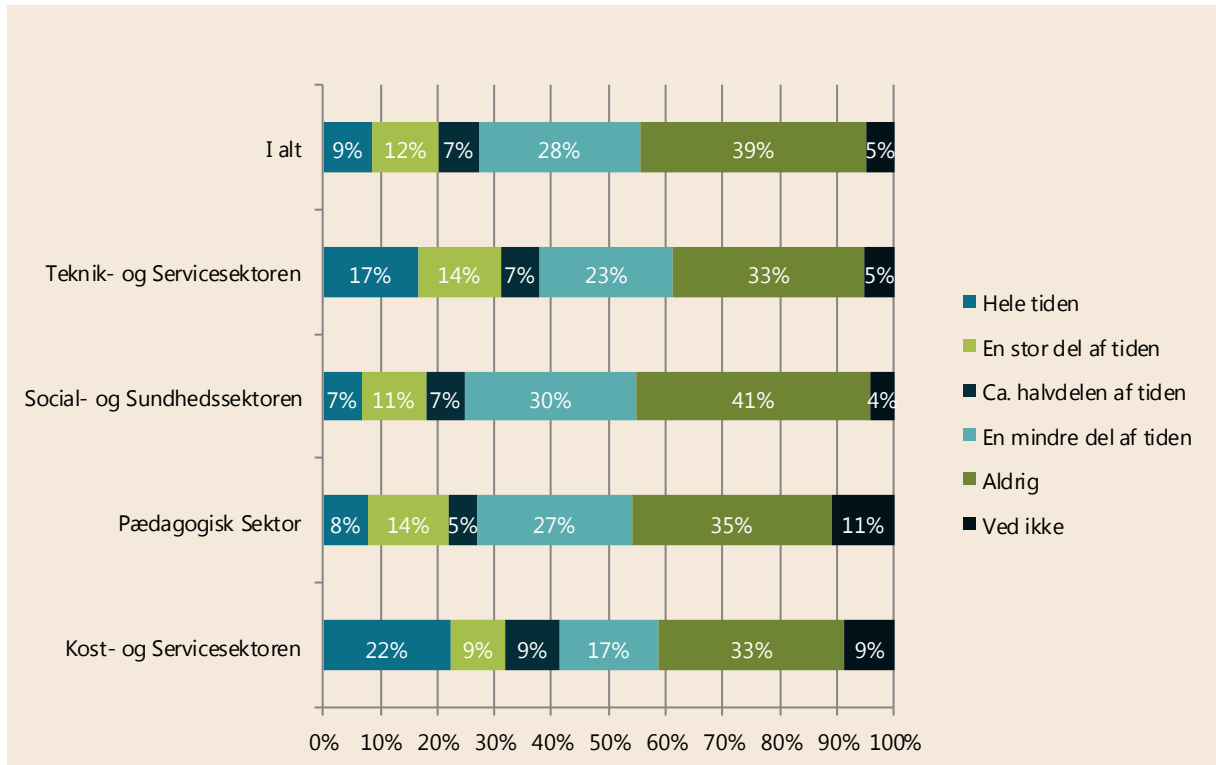
Figur 13. Hvor stor en del af din arbejdstid arbejder du helt alene uden kontakt hverken til borgere eller kolleger?



Antal svar: 248.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer af Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren.

Figur 14. Hvor stor en del af din arbejdstid arbejder du sammen med andre medarbejdere, hvor du er den eneste medarbejder med samme fag som dig selv?



Antal svar: 1.708.

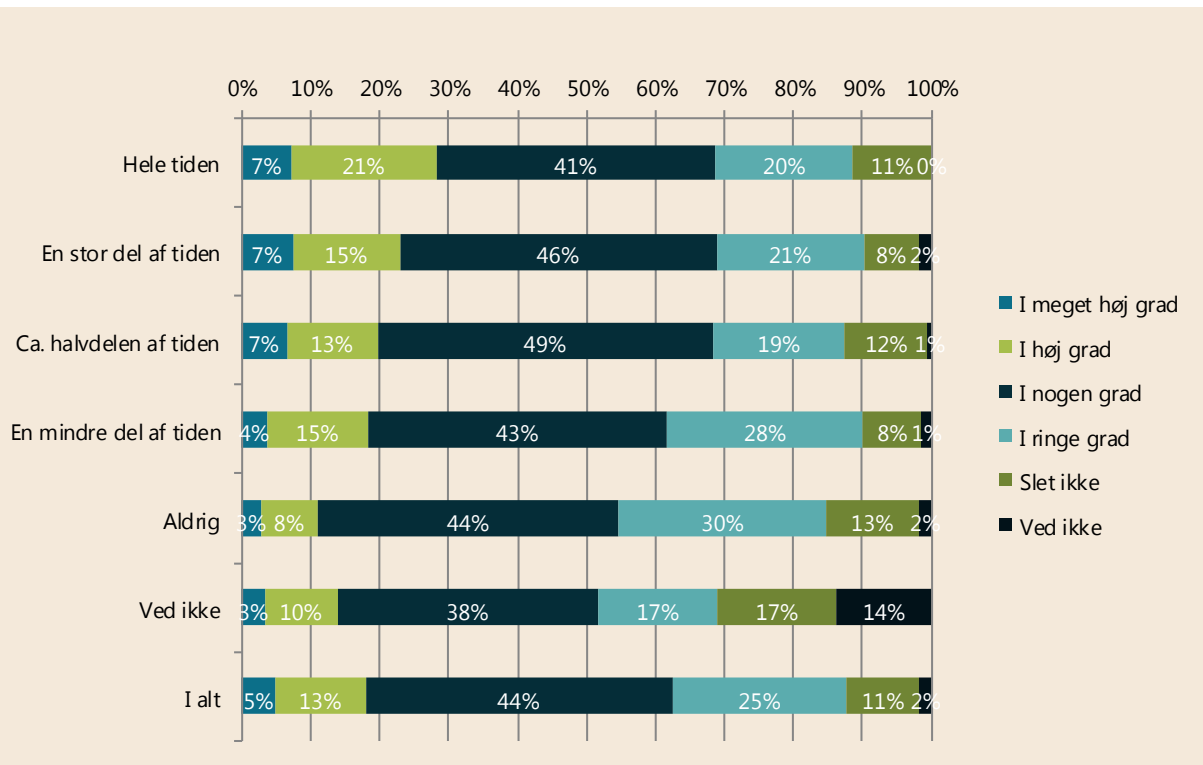
Spørgsmålet er ikke stillet til dagplejen, samt medlemmer af Pædagogisk Sektor, som arbejder i dagtilbud.

Konsekvenser af alenearbejde

Dette afsnit fremhæver udvalgte konsekvenser ved omfanget af alenearbejde uden kontakt til kolleger.

- Jo mere medlemmerne arbejder alene uden kontakt til kolleger, jo mere stressede føler de sig også. 28 procent af dem, som hele dagen arbejder alene uden kontakt til kolleger, føler sig i meget høj grad eller høj grad stressede. Det gælder kun 11 procent af dem, der aldrig arbejder alene (se figur 15).
- Medlemmer, som arbejder alene uden kontakt til kolleger, savner også i højere grad støtte fra deres leder end andre medlemmer. 34 procent af medlemmer, som hele arbejdstiden arbejder alene, oplever slet ikke eller i ringe grad at få hjælp og støtte fra deres leder. Det gælder 17 procent blandt de, der aldrig arbejder alene uden kontakt til kolleger (se figur 16). Samme sammenhæng ses i forhold til hjælp og støtte fra kolleger (ikke vist i figur).

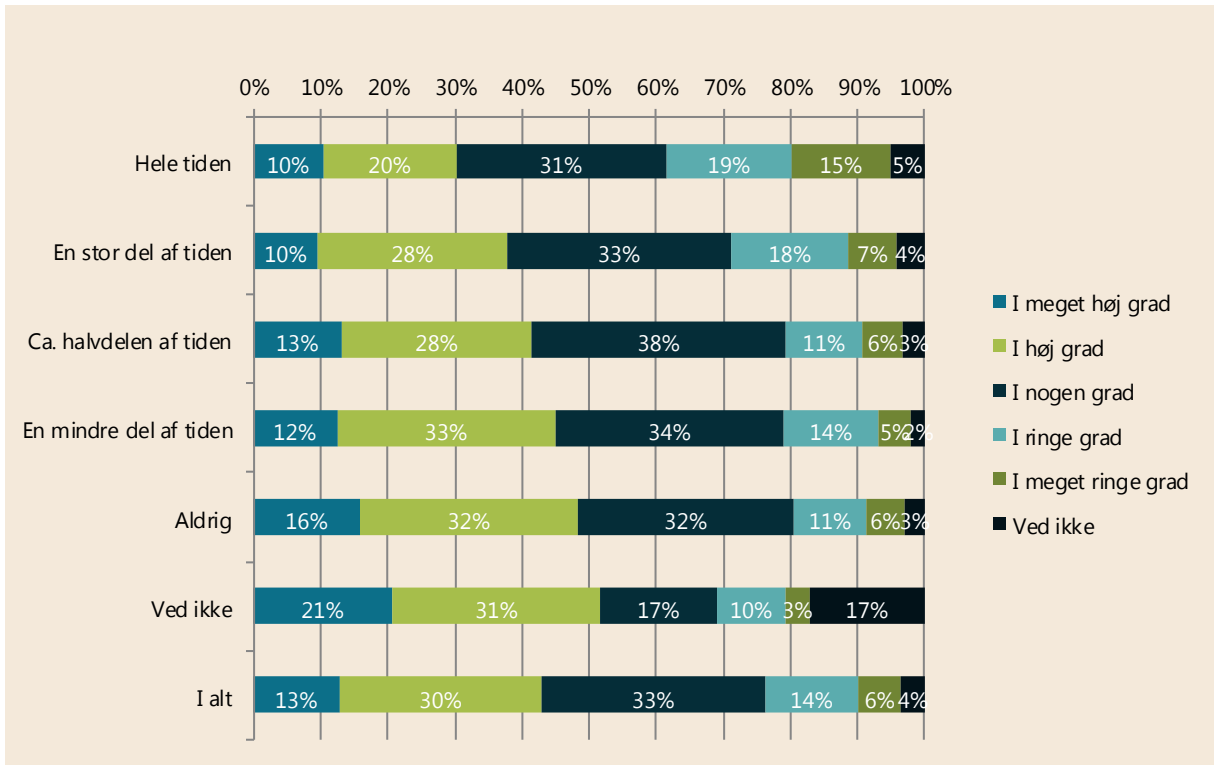
Figur 15. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på "Hvor stor en del af din arbejdstid arbejder du alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger?"



Antal svar: 1.708.

Spørgsmålet er ikke stillet til dagplejen, samt medlemmer af Pædagogisk Sektor, som arbejder i dagtilbud.

Figur 16. I hvilken grad får du hjælp og støtte fra din nærmeste leder? Fordelt på omfang af alenearbejde uden kontakt til kolleger.



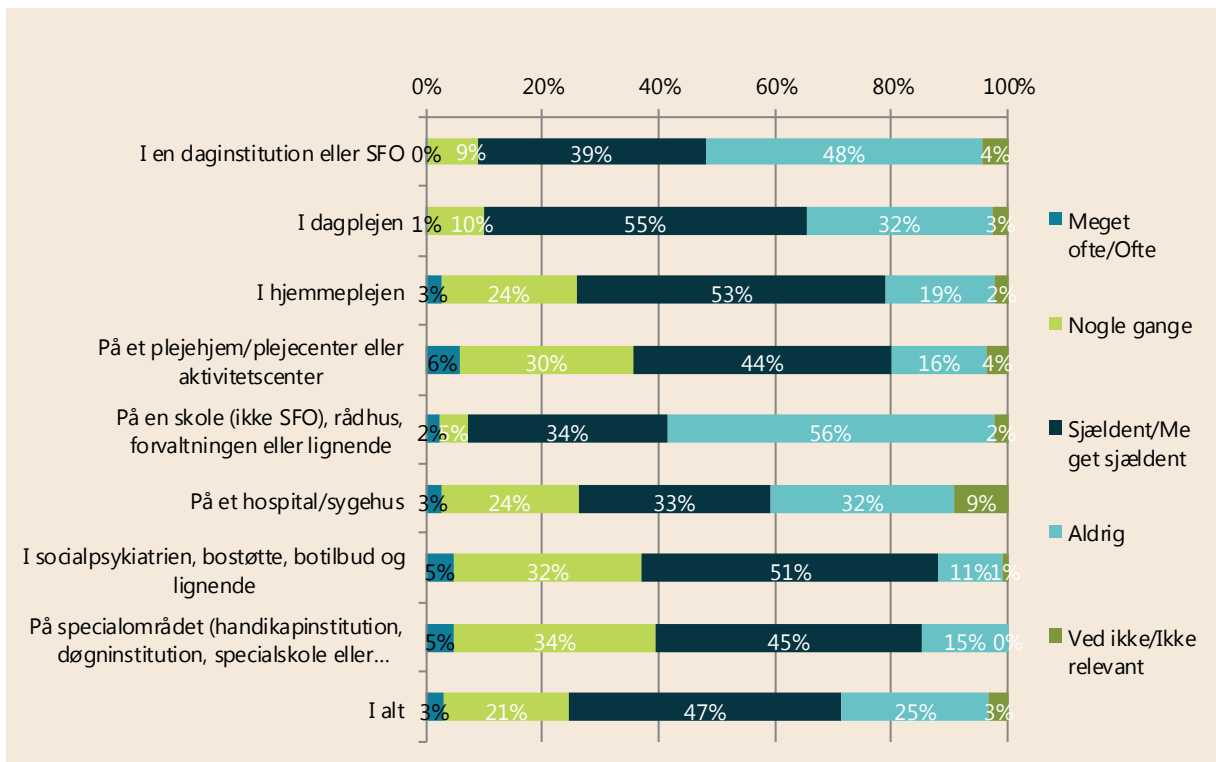
Antal svar: 1.708.

Spørgsmålet er ikke stillet til dagplejen, samt medlemmer af Pædagogisk Sektor, som arbejder i dagtilbud.

Konflikter på arbejdspladsen ved alenearbejde

- Hvert fjerde FOA-medlem (24 procent) oplever meget ofte, ofte eller nogle gange konflikter med borgere, pårørende eller forældre, mens de arbejder alene. Det er dog kun 3 procent, som meget ofte eller ofte oplever konflikter, mens de er alene (se figur 17). Det har bl.a. følgende konsekvenser for arbejdsmiljøet:
- Blandt medlemmer, som aldrig oplever konflikter, mens de arbejder alene, er 54 procent helt enige i udsagnet "Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag". Blandt medlemmer, som nogle gange oplever konflikter, mens de arbejder alene, er kun 26 procent helt enige i udsagnet (se figur 18).
- Blandt medlemmer, som nogle gange oplever konflikter, mens de arbejder alene, føler hvert tredje medlem sig i meget høj eller høj grad stresset. Det gælder kun 13 procent af dem, der aldrig oplever konflikter, når de arbejder alene (se figur 19).
- Hvor 42 procent af dem, der nogle gange oplever konflikter, mens de arbejder alene, overvejer at forlade deres arbejdsplads, gælder det kun 26 procent af dem, der aldrig oplever konflikter (se figur 20).

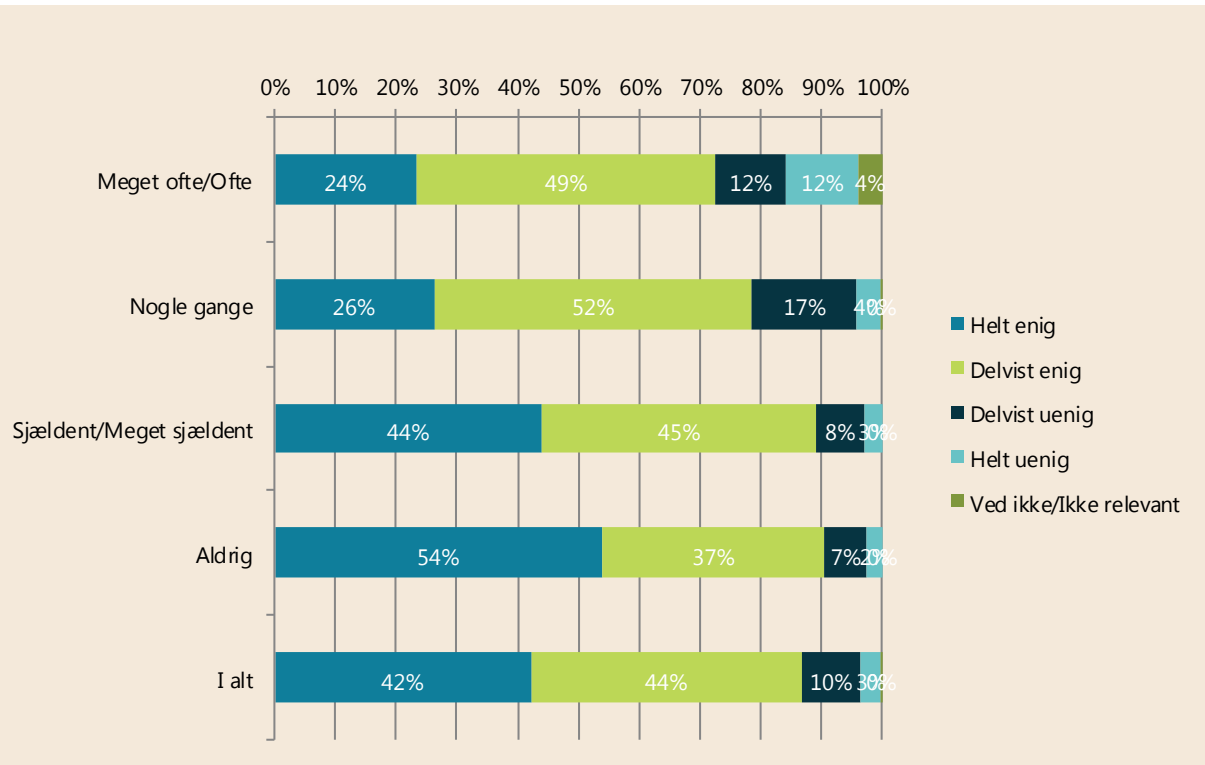
Figur 17. Hvor ofte oplever du konflikter med borgere, pårørende eller forældre, mens du arbejder alene



Antal svar: 1.598.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene uden kontakt til kolleger. Arbejdssteder med under 30 besvarelser er ikke vist. Medlemmerne kunne også svare "Altid" på spørgsmålene om konflikter. Det svarede kun 4 medlemmer, og svarene er derfor ikke vist.

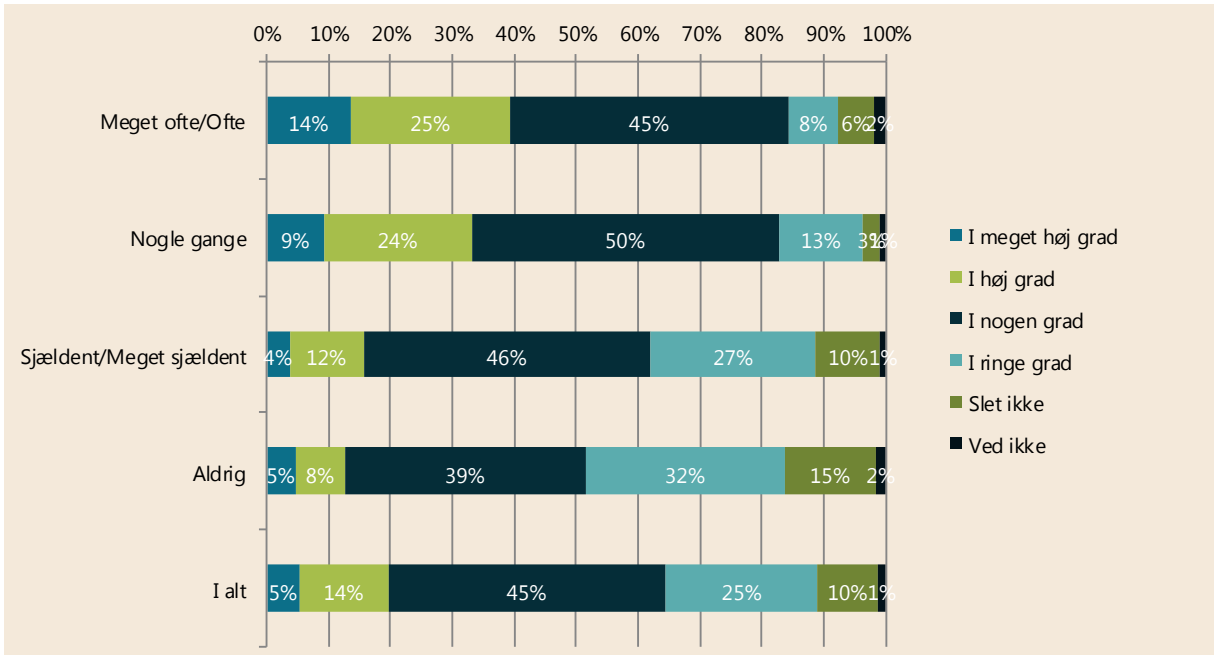
Figur 18. Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag. Fordelt på "Hvor ofte oplever du konflikter med borgere, pårørende eller forældre, mens du arbejder alene".



Antal svar: 1.598.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der oplever at arbejde alene uden kontakt til kolleger. De medlemmer, der har svaret "Altid"(4) eller "Ved ikke/Ikke relevant" (51), er ikke vist i figuren.

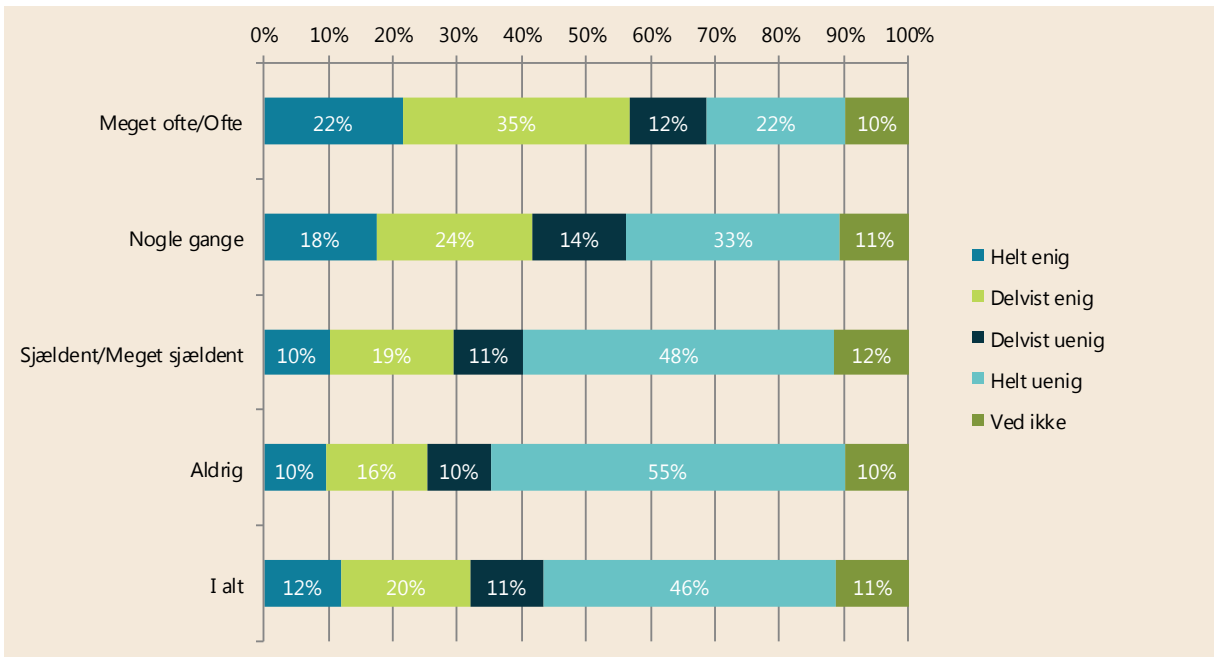
Figur 19. I hvilken grad føler du dig stresset? Fordelt på "Hvor ofte oplever du konflikter med borgere, pårørende eller forældre, mens du arbejder alene".



Antal svar: 1.598

Spørgsmålet om konflikter er kun stillet til medlemmer, der oplever at arbejde alene uden kontakt til kolleger. De medlemmer, der har svaret "Aldrig"(4) eller "Ved ikke/Ikke relevant" (51), er ikke vist i figuren.

Figur 20. "Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads" Fordelt på "Hvor ofte oplever du konflikter med borgere, pårørende eller forældre, mens du arbejder alene".



Antal svar: 1.598.

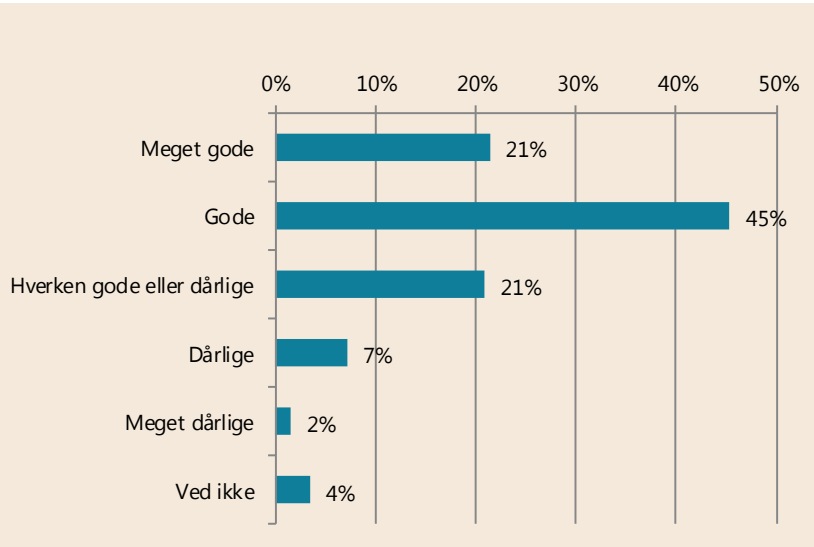
Spørgsmålet om konflikter er kun stillet til medlemmer, der oplever at arbejde alene uden kontakt til kolleger. De medlemmer, der har svaret "Aldrig"(4) eller "Ved ikke/Ikke relevant" (51), er ikke vist i figuren.



Mulighed for hjælp i akutte situationer ved alenearbejde

- Medlemmerne har generelt gode muligheder for at få hjælp i akutte situationer, når de arbejder alene. 21 procent har meget gode og 45 procent har gode muligheder (se figur 21). De følgende figurer viser dog, at de 9 procent af medlemmerne, som ikke har gode muligheder for at få hjælp under alenearbejde, har et væsentligt dårligere arbejdsmiljø, end andre medlemmer.
- 44 procent af medlemmer, som har dårlige eller meget dårlige muligheder for hjælp i akutte situationer, når de arbejder alene, føler sig i meget høj eller høj grad stressede. Det gælder kun 8 procent blandt dem, der har meget gode muligheder for hjælp (se figur 22). Det kan også nævnes, at blandt de, som har meget dårlige eller dårlige muligheder for hjælp under alenearbejde, har 26 procent været sygemeldt med stress det seneste år, mod 9 procent blandt dem, som har meget gode muligheder for hjælp (figur ikke vist).
- 86 procent af medlemmerne, som har meget gode muligheder for hjælp i akutte situationer, når de arbejder alene, mener også, at de har mulighed for at yde en god kvalitet i deres arbejde. Det gælder kun for 55 procent af dem, som har dårlige eller meget dårlige muligheder for hjælp (se figur 23).
- 57 procent af medlemmer med dårlige muligheder for hjælp i akutte situationer under alenearbejde, overvejer at forlade deres arbejdsplads. Det gælder kun 19 procent blandt dem, der har meget gode muligheder for hjælp (se figur 24).

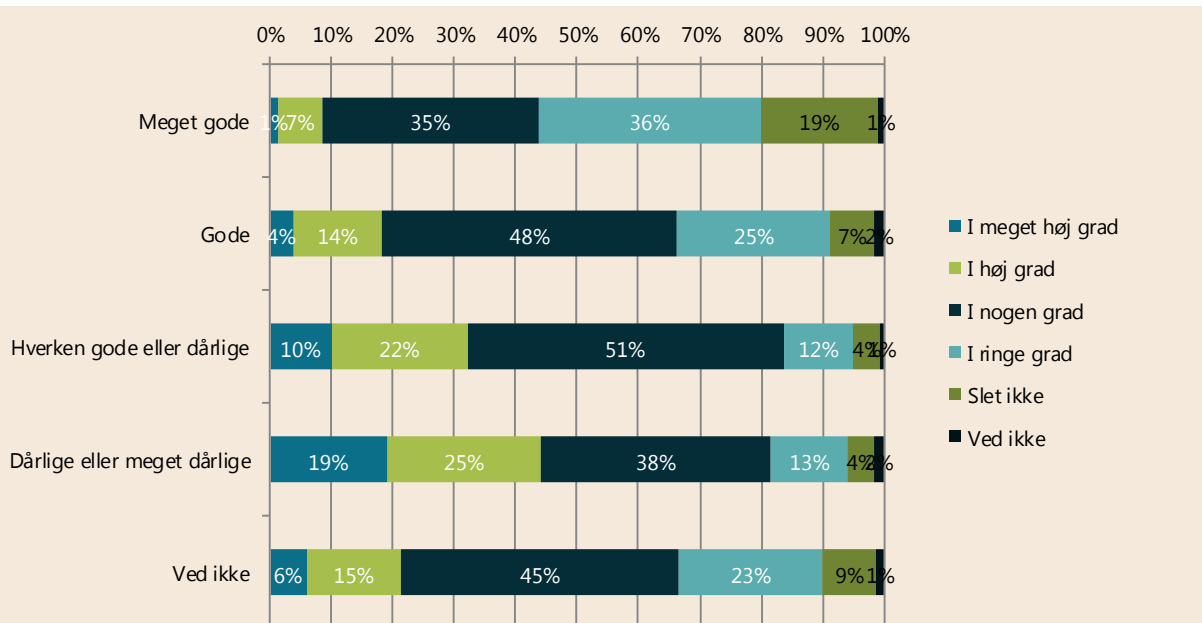
Figur 21. Hvor gode eller dårlige muligheder har du for at få hjælp i akutte situationer, når du arbejder alene?



Antal svar: 1.366.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene og ikke til dagplejen.

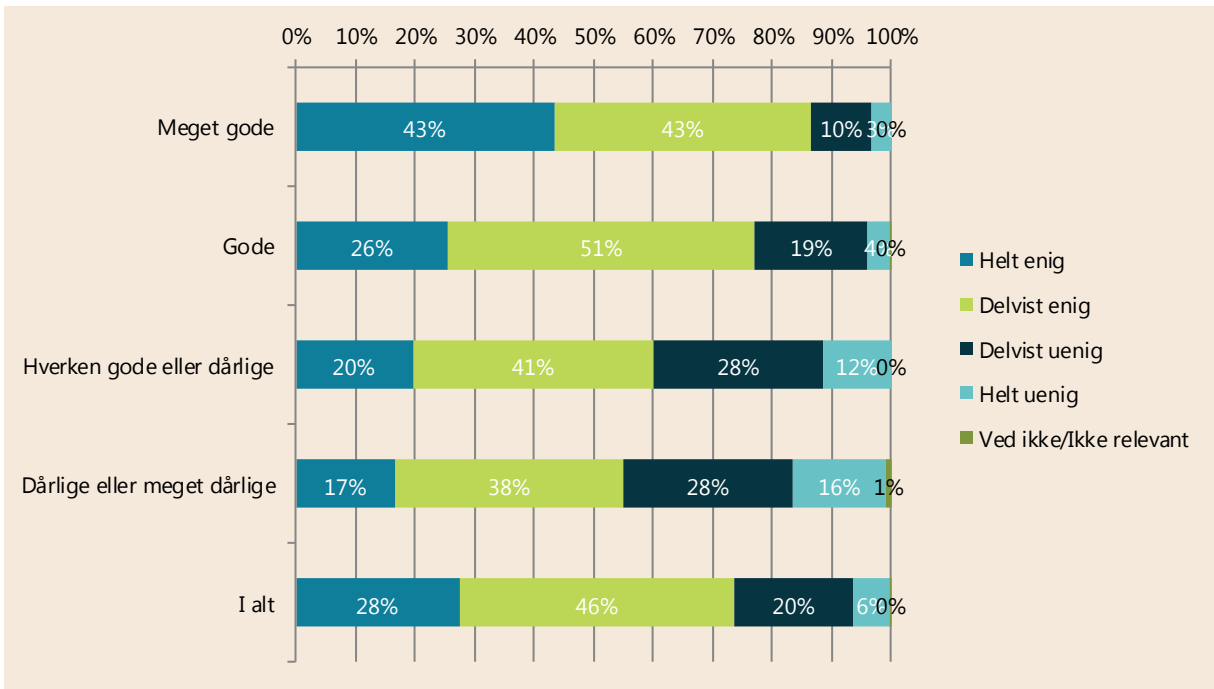
Figur 22. I hvilken grad føler du dig stresset? fordelt på "Hvor gode eller dårlige er dine muligheder for at få hjælp i akutte situationer, når du arbejder alene?"



Antal svar: 1.366.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene, og ikke til dagplejen. Medlemmer, der har svaret "Ved ikke/ikke relevant" på spørgsmålet, er ikke vist, og svarkategorierne "Meget dårlige" og "Dårlige" er lagt sammen, da der er få, der har svaret "Meget dårlige".

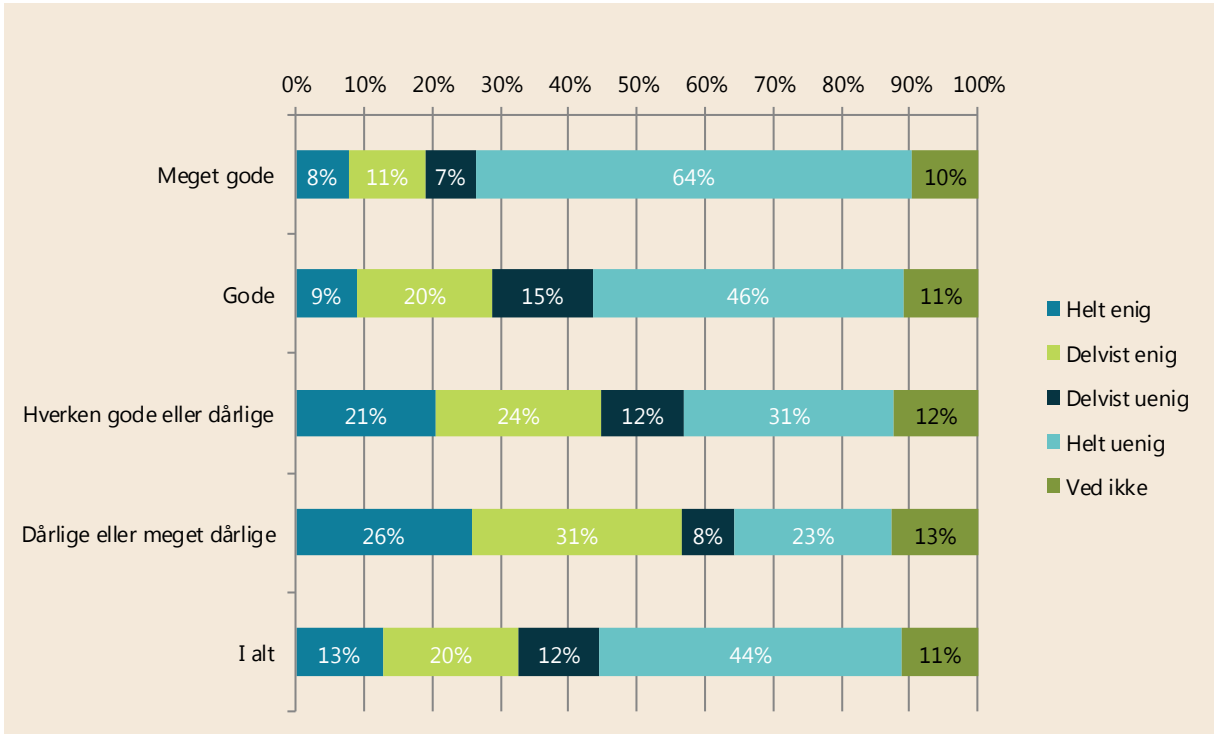
Figur 23. "Jeg har mulighed for at yde en god kvalitet i mit arbejde" fordelt på "Hvor gode eller dårlige er dine muligheder for at få hjælp i akutte situationer, når du arbejder alene?"



Antal svar: 1366.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene, og ikke til dagplejen. Medlemmer, der har svaret "Ved ikke/Ikke relevant" på spørgsmålet, er ikke vist, og svarkategorierne "Meget dårlige" og "Dårlige" er lagt sammen, da der er få, der har svaret "Meget dårlige".

Figur 24. "Jeg overvejer at søge væk fra min arbejdsplads" fordelt på "Hvor gode eller dårlige er dine muligheder for at få hjælp i akutte situationer, når du arbejder alene?"



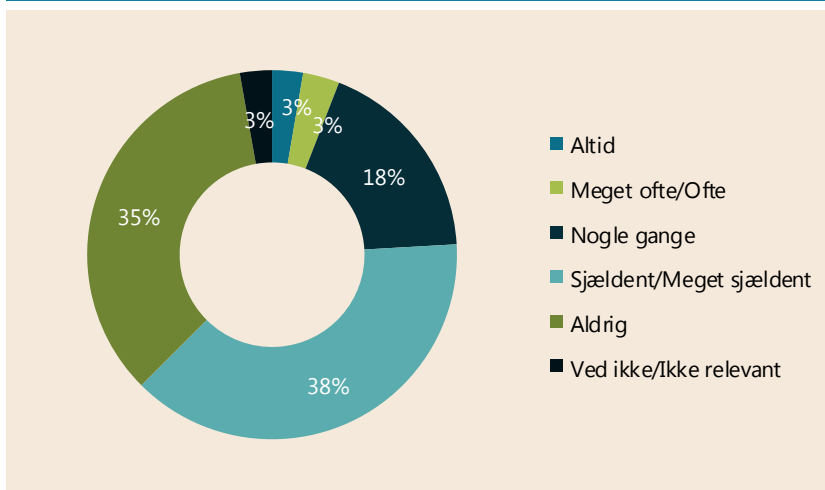
Antal svar: 1366.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene, og ikke til dagplejen. Medlemmer, der har svaret "Ved ikke/Ikke relevant" på spørgsmålet om hjælp i akutte situationer, er ikke vist.

Utryghed ved alenearbejde

- 35 procent af medlemmerne er aldrig utrygge, når de arbejder alene, og 38 procent af medlemmerne er det kun sjældent eller meget sjældent. 18 procent er nogle gange utrygge. 3 procent er meget ofte/ofte utrygge, og 3 procent er det altid (figur 25).
- 29 procent af dem, der arbejder alene uden kontakt til kolleger, har også været udsat for vold eller trusler under deres alenearbejde. Det er dog kun 1 procent, som meget ofte/ofte er udsat for vold eller trusler og 8 procent, som nogle gange er det (figur 26).

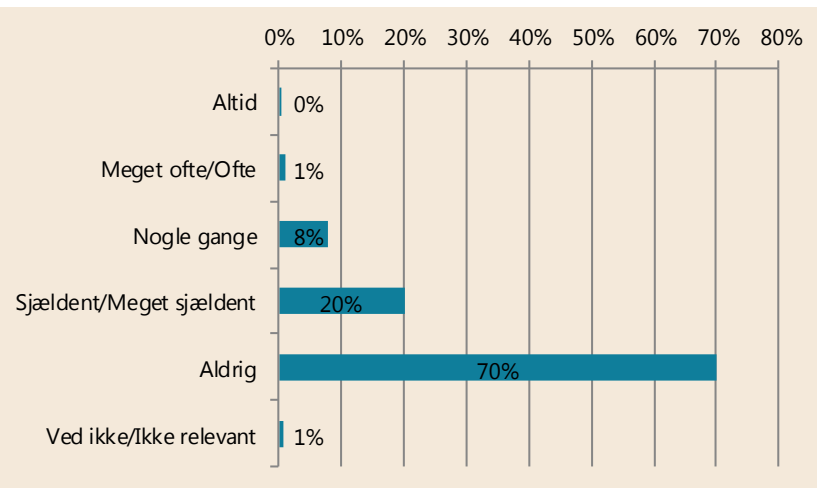
Figur 25. Hvor ofte føler du dig utryg, når du arbejder alene uden kontakt til kolleger?



Antal svar: 1.598.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene uden kontakt til kolleger.

Figur 26. Hvor ofte er du udsat for vold eller trusler, når du arbejder alene?



Antal svar: 1.598.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der arbejder alene uden kontakt til kolleger. Spørgsmålet er sammensat af svar fra to spørgsmål, nemlig om medlemmet har været udsat for vold og eller trusler, samt om medlemmet har været udsat for vold under alenearbejde.

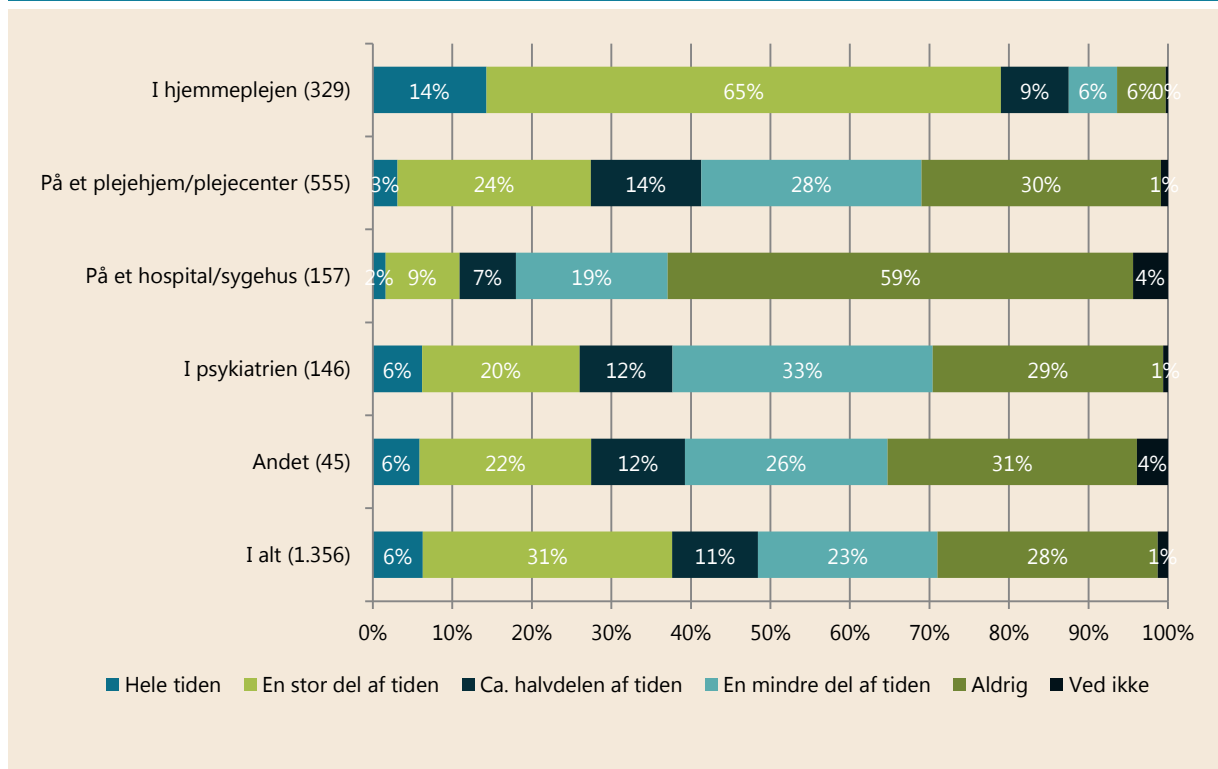
Del 3. Konsekvenser af alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren

Dette kapitel viser svarene på spørgsmål, som er stillet specifikt til medlemmer af FOAs Social- og Sundhedssektor.

Omfang af alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren

- 4 ud af 5 (79 %) medlemmer, der arbejder i hjemmeplejen er hele tiden eller en stor del af tiden alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger. Det er det arbejdsområde i Social- og Sundhedssektoren, hvor medlemmerne oftest arbejder alene med borgere uden kontakt til kolleger.
- Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, der arbejder på et hospital eller sygehus, er de medlemmer i sektoren, der har den største andel af medlemmer, der aldrig arbejder alene med borgere uden kontakt til kolleger. Det gælder over halvdelen (59 %) inden for dette arbejdsområde.

Figur 27. Hvor stor en del af din arbejdstid er du i følgende situationer? – Du arbejder alene med en eller flere borgere uden kontakt til kolleger. Fordelt på arbejdssteder i Social- og Sundhedssektoren.



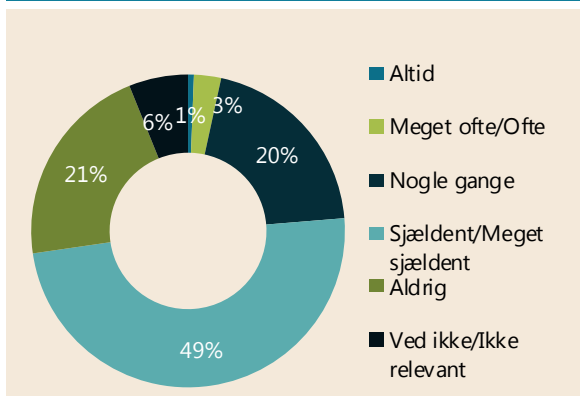
Antal svar: 1.356.

Arbejdssteder hvor færre end 45 i Social- og Sundhedssektoren arbejder, er fjernet fra figuren, men medregnet i i alt. Arbejdsstedet 'På et plejehjem/plejecenter' tæller også medlemmer, der arbejder på et aktivitetscenter, og 'I psykiatrien' dækker over medlemmer, der er ansat i behandlings- eller distriktstpsykiatrien, eller i socialpsykiatrien, bostøtte, botilbud og lignende.

Uforsvarlige situationer ved alenearbejde i Social- og Sundhedssektoren

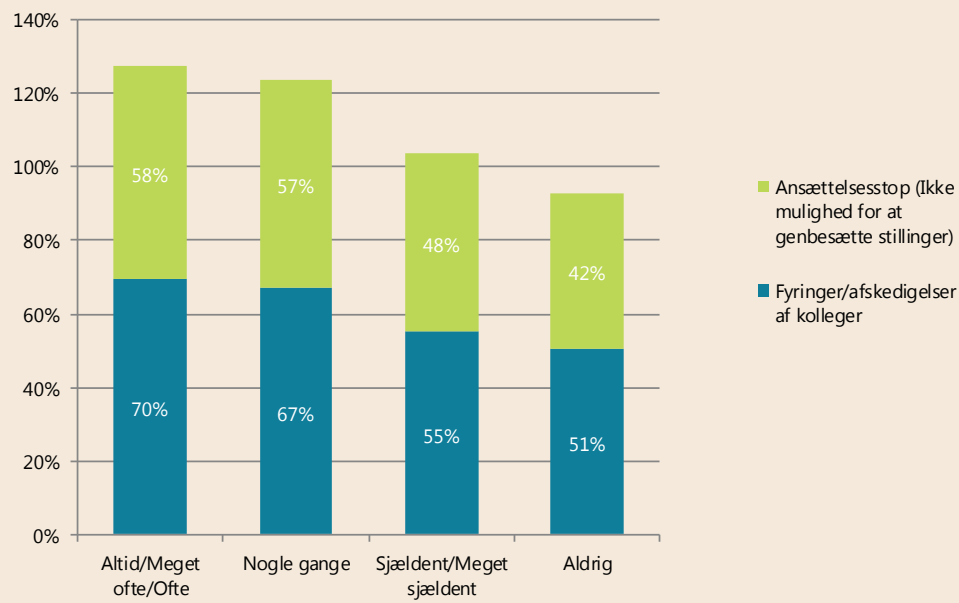
- 1 procent af medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren med alenearbejde oplever altid, at der opstår uforsvarlige eller farlige situationer for borgerne, mens de arbejder alene. 3 procent oplever det meget ofte/ofte og 20 procent nogle gange. Halvdelen af medlemmerne (49 %) oplever det kun sjældent/meget sjældent, og 21 procent oplever det aldrig (se figur 28).
- Omfanget af uforsvarlige situationer synes at variere alt efter om medlemmet har oplevet besparelser på arbejdspladsen i form af fyringer/afskedigelse og/eller ansættelsesstop (se figur 29). Blandt medlemmer, som nogle gange oplever uforsvarlige situationer, har 67 procent oplevet fyringer blandt kolleger og 57 procent ansættelsesstop. Det gælder kun henholdsvis 51 og 42 procent blandt medlemmer, som aldrig oplever uforsvarlige situationer, når de arbejder alene.

Figur 28. Hvor ofte oplever du, at der opstår uforsvarlige eller farlige situationer for borgerne, mens du er alene på arbejde?



Antal svar: 957.
 Stillet til medlemmer af Social- og Sundhedssektoren, som arbejder alene.

Figur 29. Prøv at tænke 1 år tilbage. Har du oplevet nogle af de følgende forhold på din arbejdsplads inden for det seneste år? Fordelt på: Hvor ofte oplever du, at der opstår uforvarsomme eller farlige situationer for borgerne, mens du er alene på arbejde?

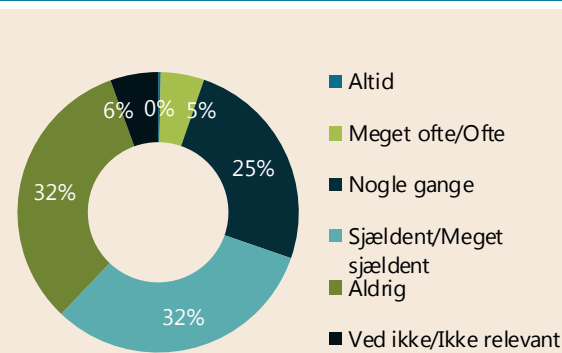


Antal svar: 957.
 Stillet til medlemmer af Social- og Sundhedssektoren, som arbejder alene.

Hvert fjerde medlem har måttet gå fra borgere, der havde brug for hjælp, fordi de var alene på arbejde

- Når de arbejder alene, oplever 5 procent af de ansatte i Social- og Sundhedssektoren meget ofte/ofte, at de må gå fra borgere, som har brug for hjælp (figur 30). 25 procent oplever det nogle gange, og 32 procent oplever det sjældent eller meget sjældent. Det er lidt mere udbredt på plejecentre. Her svarer 10 procent "Meget ofte/Ofte", og 37 procent "Nogle gange".
- Medlemmer, der ofte må gå fra borgere, der har brug for hjælp, er mindre tilfredse med arbejdsmiljøet. Således oplever 38 procent af dem, der altid, meget ofte eller ofte må gå fra borgere, som har brug for hjælp, at de har et godt arbejdsmiljø. Til sammenligning gælder det for 81 procent af dem, der aldrig må gå fra en borger, mens de arbejder alene (se figur 31).
- Det kan også nævnes, at 40 procent af dem, som altid, meget ofte eller ofte må gå fra en borger, har været sygemeldt med stress inden for det seneste år. Det gælder kun 11 procent blandt dem, som aldrig må gå fra en borger, som har brug for hjælp (ikke vist i figur).

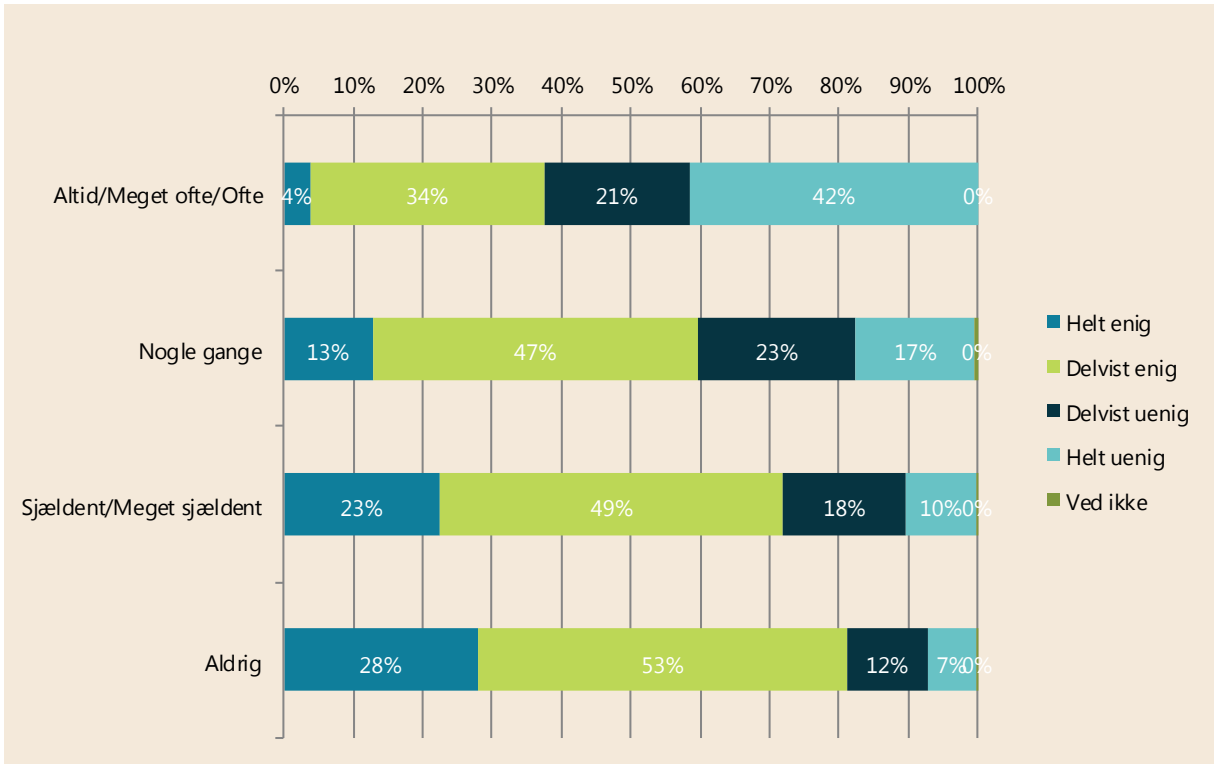
Figur 30. Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? Jeg har måttet gå fra borgere, som havde brug for hjælp



Antal svar: 932.

Stillet til medlemmer af Social- og Sundhedssektoren, som arbejder alene. Ikke stillet til portører og værkstedsassistenter.

Figur 31. Jeg synes generelt arbejdsmiljøet er godt på min arbejdsplads. Fordelt på: Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? Jeg har måttet gå fra borgere, som havde brug for hjælp



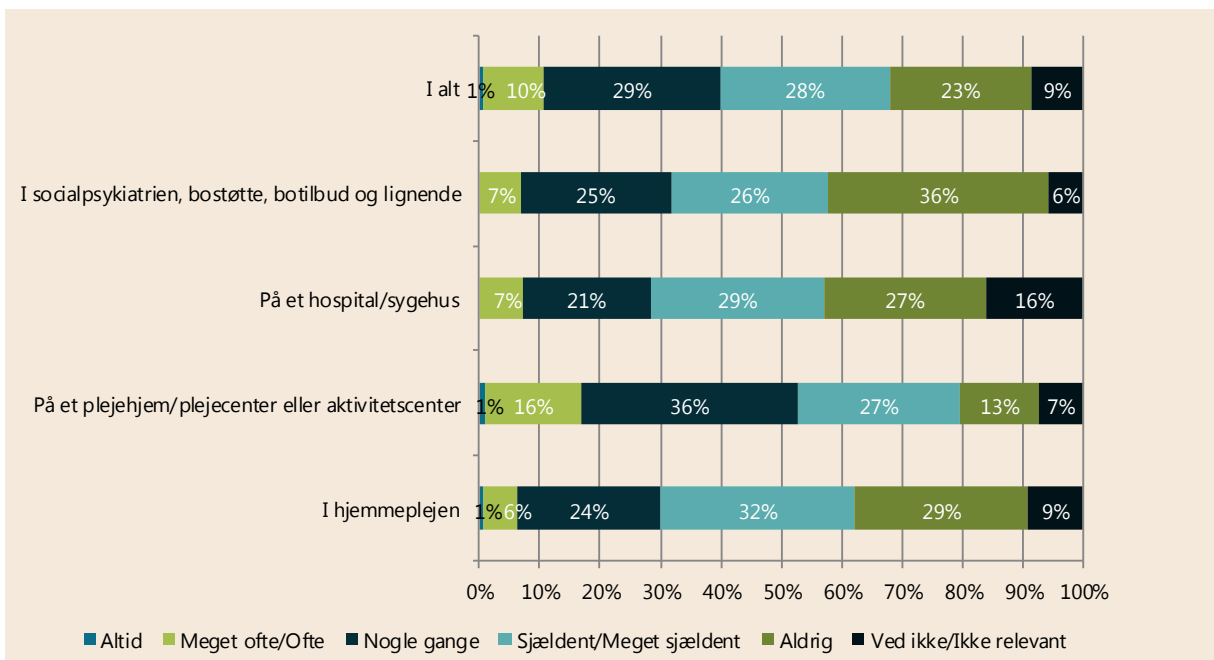
Antal svar: 932.

Stillet til medlemmer af Social- og Sundhedssektoren, som arbejder alene. Ikke stillet til portører og værkstedsassistenter.

Medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren må nogle gange udskyde behandlingen af en borger, fordi de er alene på arbejde

- Når de arbejder alene, oplever 10 procent af medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren meget ofte eller ofte, at de må udskyde behandlingen af en borger, indtil der er flere på arbejde (se figur 32). 1 procent svarer, at de altid oplever det, når de er alene, mens 29 procent oplever det nogle gange. Medlemmer ansat på plejehjem/plejecentre oplever det oftere end andre: Her må 16 procent meget ofte eller ofte udskyde behandlingen og 26 procent må gøre det nogle gange.
- 56 procent af medlemmer, der meget ofte eller ofte må udskyde behandlingen af en borger, mens de arbejder alene, har oplevet, at deres arbejdsmængde er blevet meget større inden for det seneste år (se figur 33). Det gælder kun 15 procent blandt dem, der aldrig har oplevet at måtte udskyde behandlingen af en borger.

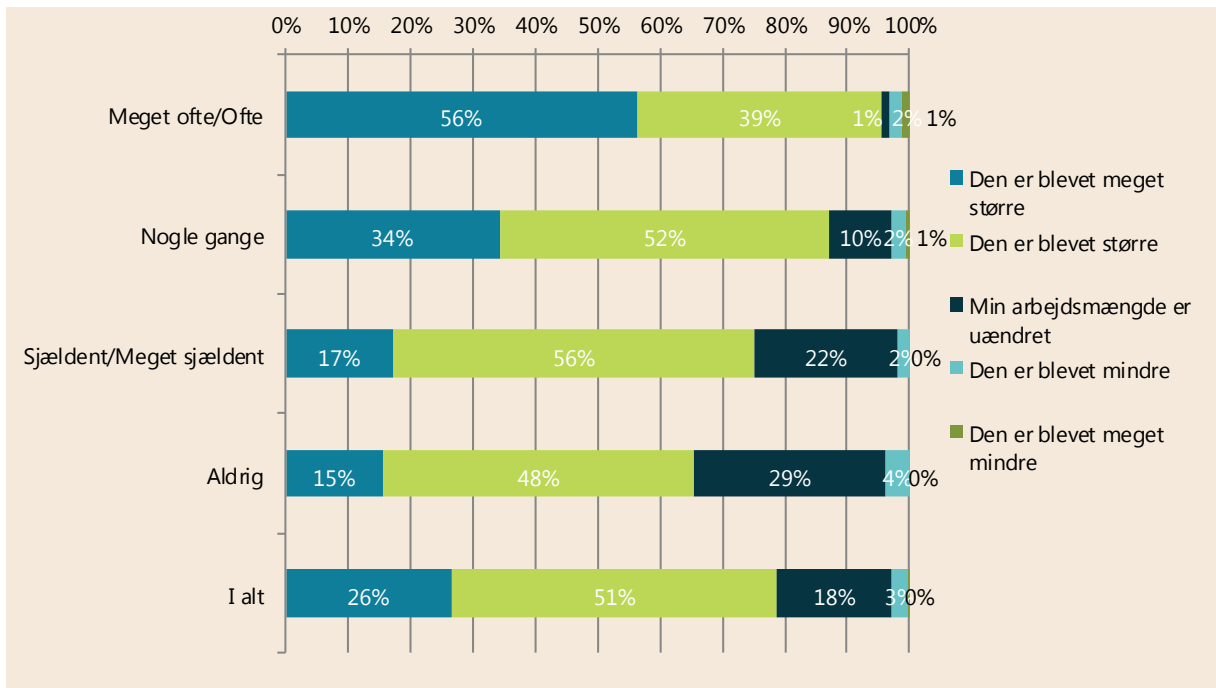
Figur 32. Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? - Jeg har måttet udskyde behandlingen af en borger, indtil der var flere kolleger på arbejde



Antal svar: 932.

Spørgsmålet er stillet til medlemmer af FOAs Social- og Sundhedssektor undtagen portører og værkstedsassistenter.

Figur 33. Er din arbejdsmængde blevet større eller mindre inden for de sidste 12 måneder? Fordelt på: Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? - Jeg har måttet udskyde behandlingen af en borger, indtil der var flere kolleger på arbejde



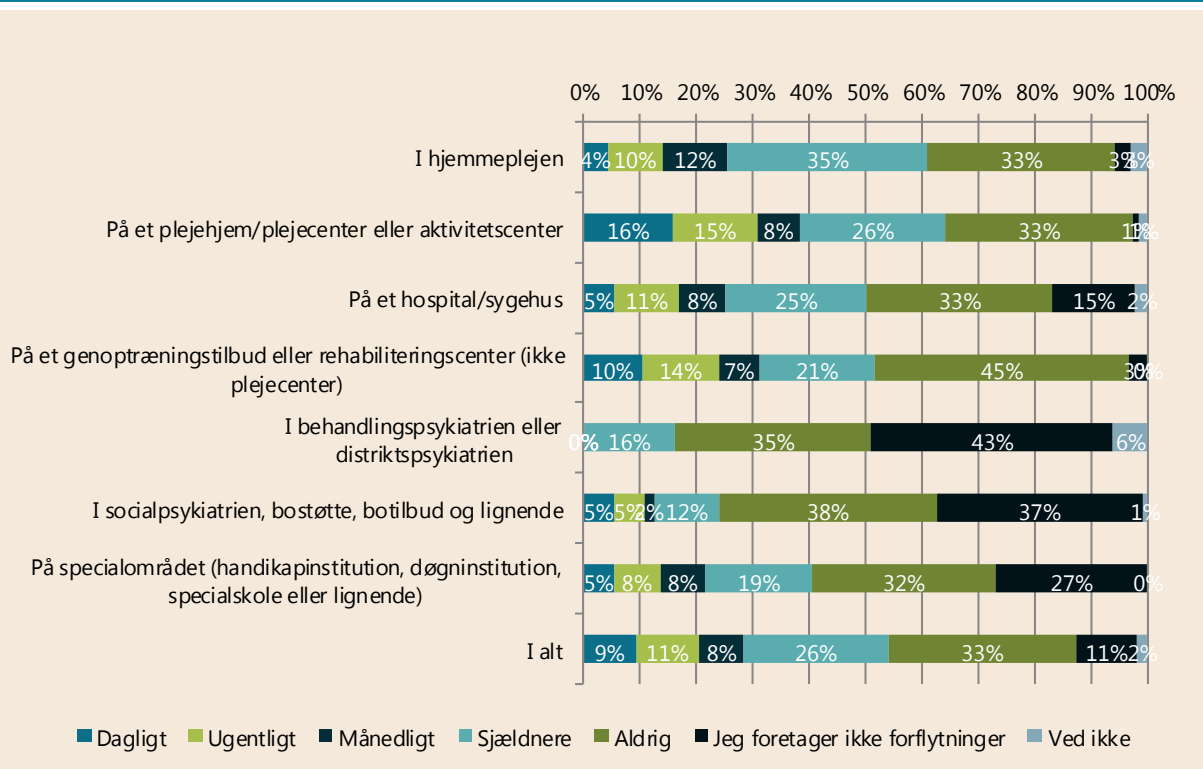
Antal svar: 932.

Spørgsmålet er stillet til medlemmer af FOAs Social- og Sundhedssektor undtagen portører og værkstedsassistenter. Medlemmer, der har svaret "Aldrig" (8) og "Ved ikke/Ikke relevant"(80), er ikke vist.

Hvert femte medlem oplever, at de dagligt eller ugentligt må foretage forflytninger alene, som de burde være to om

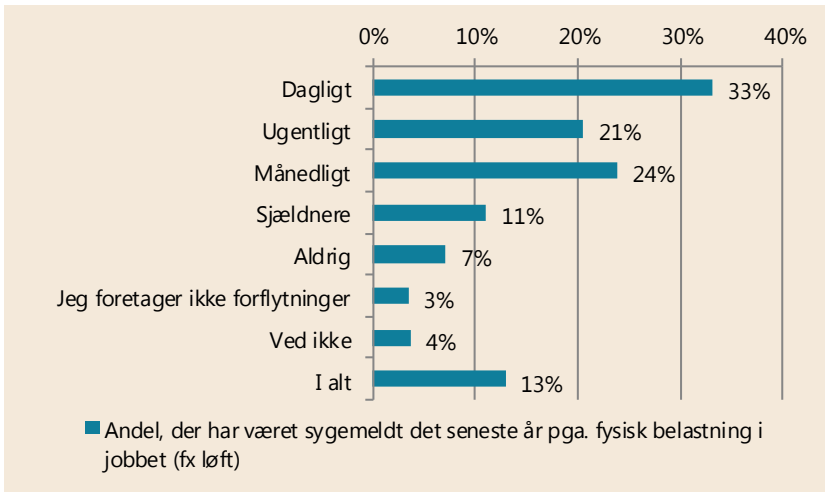
- 20 procent af medlemmerne i SOSU-sektoren må dagligt eller ugentligt foretage en forflytning alene, som de burde være to om. På plejecentrene gælder det for endnu flere medlemmer: Her må 16 procent dagligt foretage en forflytning alene, og 15 procent ugentligt (figur 34).
- Blandt dem, der dagligt må foretage en forflytning alene, som de burde være to om, har 33 procent været sygemeldt pga. fysisk besvær i jobbet inden for det seneste år. Blandt dem, der aldrig må foretage forflytninger alene, gælder det kun for 7 procent. Der ses altså en kraftig påvirkning af medlemmernes helbred (figur 35). I gruppen, der dagligt må foretage forflytninger, vurderer 41 procent, at de har et godt eller meget godt helbred. Det gælder 71 procent blandt dem, der aldrig må forflytte alene (ikke vist i figur).
- At måtte foretage forflytninger alene, som man burde være to om, kan også påvirke, om medlemmerne søger væk fra arbejdspladsen. Blandt dem, der dagligt må foretage forflytninger alene, overvejer halvdelen (52 procent) at søge væk fra deres arbejdsplads. Det gælder kun 20 procent blandt dem, der aldrig må forflytte alene (figur 36).

Figur 34. Hvor ofte oplever du, at må foretage en forflytning alene, som I burde være to om? Fordelt på arbejdssted



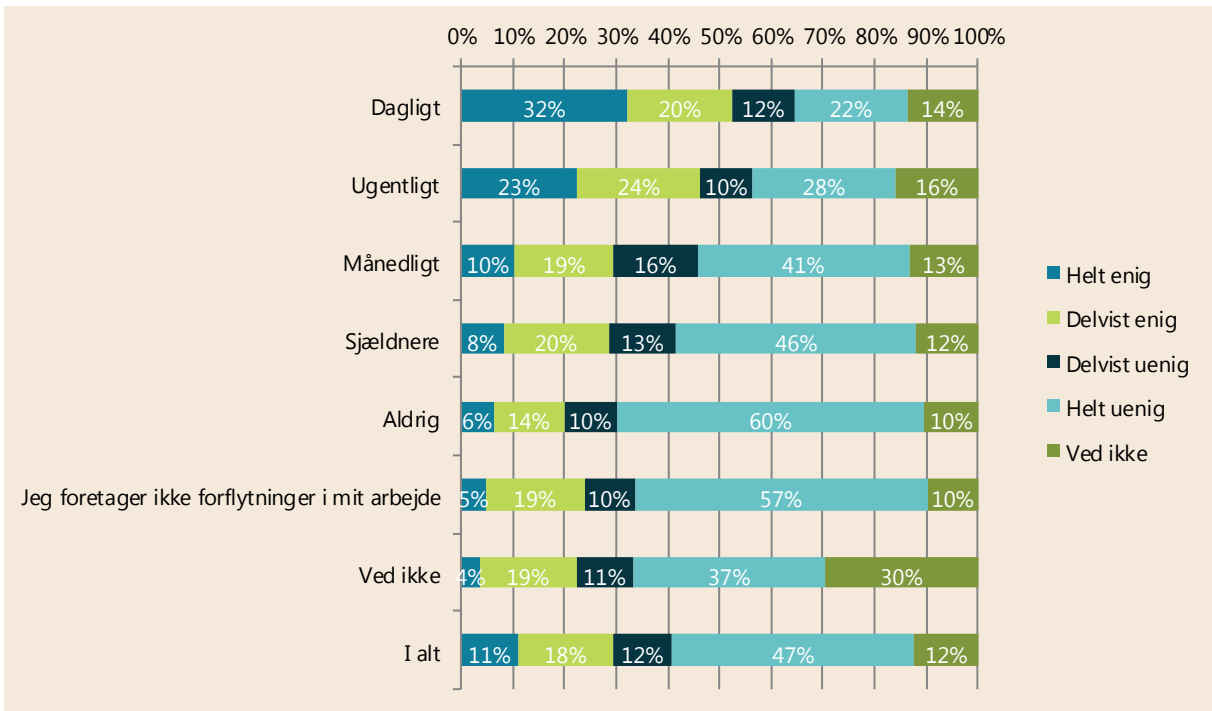
Antal svar: 1.339. Kun stillet til medlemmer fra Social- og Sundhedssektoren. 59 svar fra medlemmer, som arbejder i vikarbureauer eller med ukendt arbejdssted, er ikke vist i figuren, men indgår i "I alt".

Figur 35. Andel af medlemmer, som inden for det seneste år har været sygemeldt med pga. fysisk belastning i jobbet. Fordelt på, hvor ofte medlemmet må foretage en forflytning alene, som man burde være to om.



Antal svar: 1.339. Kun stillet medlemmer fra Social- og Sundhedssektoren.

Figur 36. Hvor ofte oplever du, at du må foretage en forflytning alene, som I burde være to om? Fordelt på "Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads"

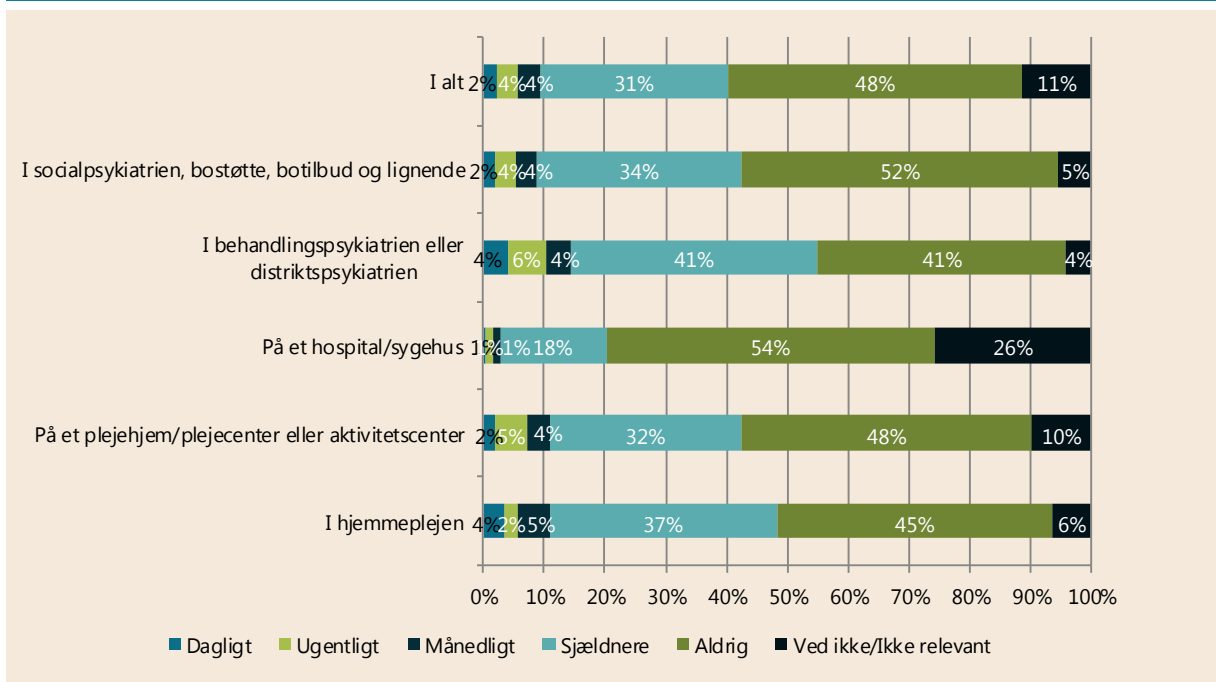


Antal svar: 1.339.
Kun stillet til medlemmer fra Social- og Sundhedssektoren.

Utryghed ved at gå alene ind til en borger

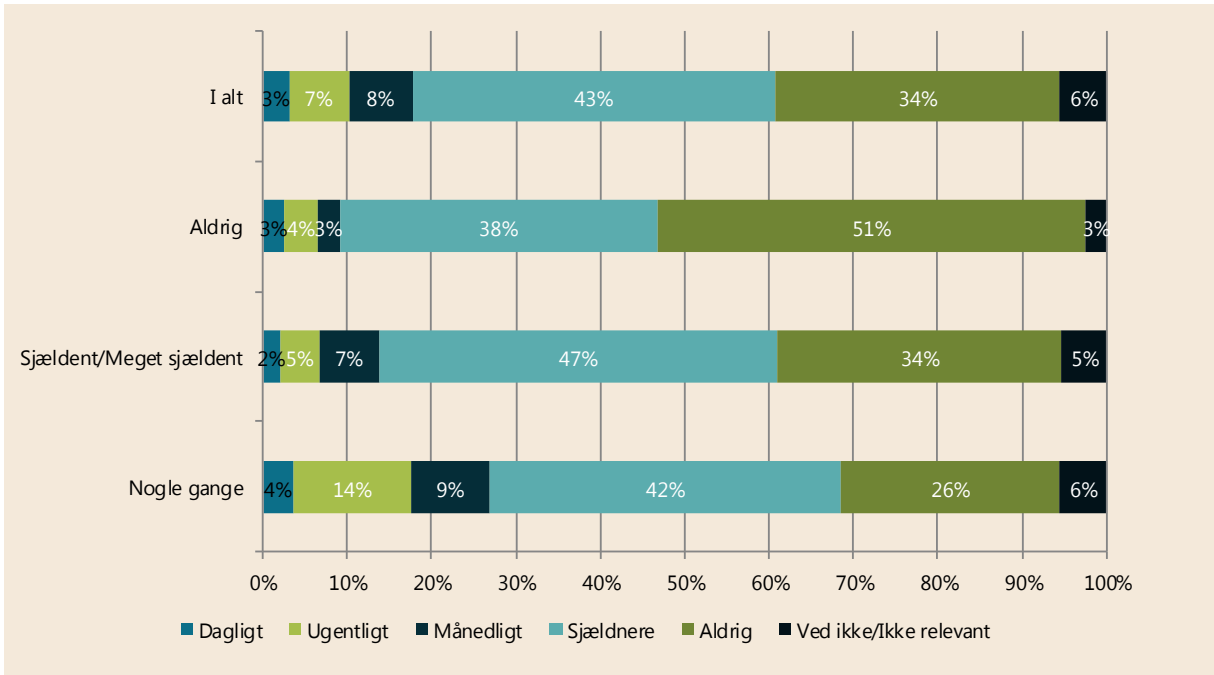
- 2 procent må dagligt gå alene ind til en borger, selv om de er utrygge ved det. 4 procent svarer, at de må gøre det ugentligt, mens 4 procent svarer, at de må gøre det månedligt. 31 procent svarer "Sjældnere", mens 48 procent aldrig oplever det (figur 37).
- Ser man på svarene fordelt på arbejdssted fremgår det, at ansatte i behandlingspsykiatrien/distriktspsykiatrien og i hjemmeplejen oftest er utrygge ved at gå alene ind til borgere, mens ansatte på hospital/sygehus er de mindst utrygge (figur 37).
- Figur 38 (næste side) viser, at medlemmer, der ofte er udsat for vold eller trusler, når de arbejder alene, oftere er utrygge ved at gå alene ind til en borger. Blandt medlemmer, der svarer, at de nogle gange har været udsat for vold eller trusler, er det sammenlagt 27 procent, der dagligt, ugentligt eller månedligt føler sig utrygge ved at skulle gå alene ind til en borger. Det tal er kun 10 procent for medlemmer, der aldrig har været udsat for vold eller trusler.

Figur 37. Hvor ofte må du gå alene ind til en borger, selv om du er utryg? Fordelt på arbejdssted



Antal svar: 1.342. Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

Figur 38. Hvor ofte oplever du vold og trusler, når du arbejder alene? Fordelt på "Hvor ofte må du gå alene ind til en borger, selv om du er utryk?"



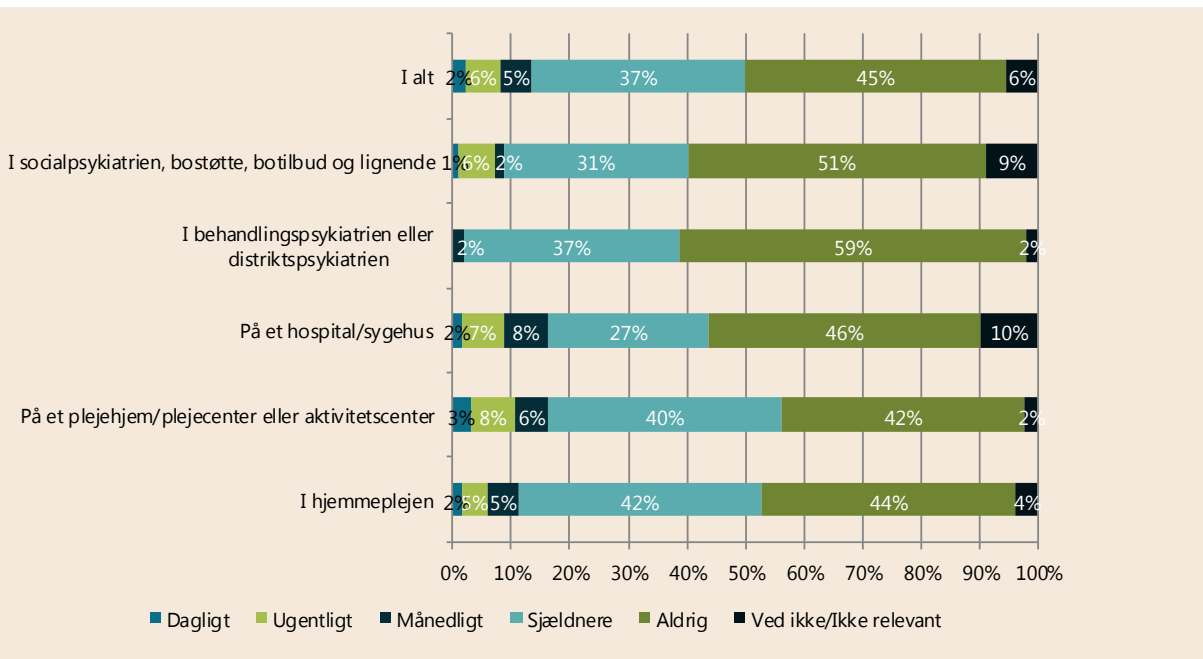
Antal svar: 491.

Spørgsmålet "Hvor ofte er du udsat for vold eller trusler, når du arbejder alene?" er kun stillet til medlemmer, der tidligere har svaret, at de arbejder alene, og at de har været udsat for vold eller trusler.

Manglende hjælp i akutte situationer pga. alenearbejde

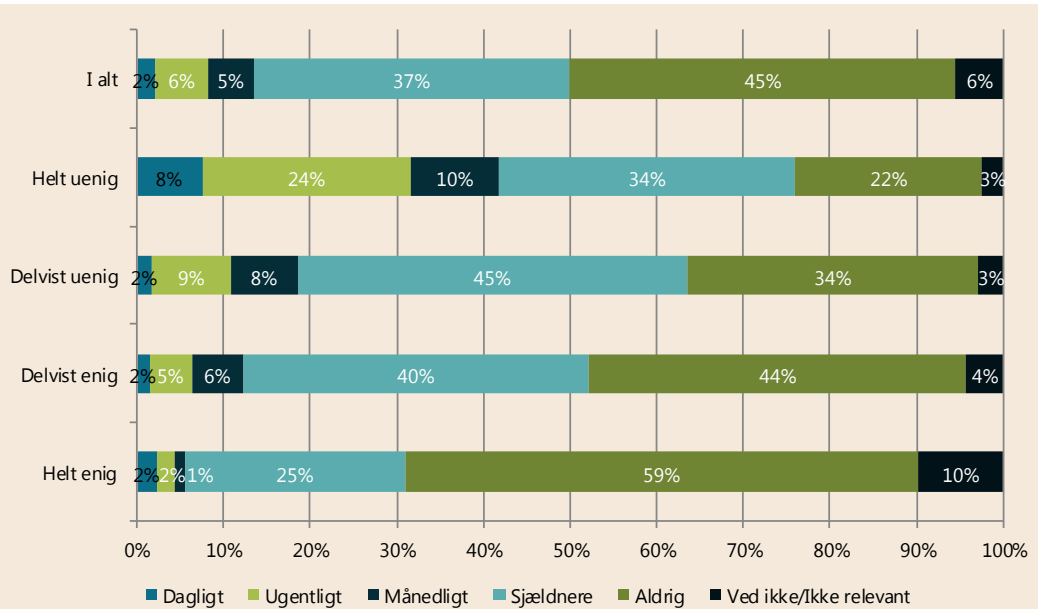
- 2 procent af medlemmerne i Social- og Sundhedssektoren oplever dagligt, at de ikke kan få hjælp fra en kollega i akutte situationer. 6 procent oplever det ugentligt og 5 procent månedligt. 37 procent svarer "Sjældnere", mens 45 procent svarer, at de aldrig oplever det (figur 39). Ansatte i behandlingspsykiatrien/distriktspsykiatrien oplever oftere at kunne få hjælp end ansatte på de øvrige arbejdssteder.
- Jo ringere mulighed medlemmerne har for at få hjælp fra kolleger i akutte situationer, jo ringere kvalitet har medlemmerne mulighed for at yde i deres arbejde (figur 40). Blandt medlemmer, der svarer, at de er helt enige i, at de har mulighed for at yde god kvalitet i arbejdet, er det sammenlagt kun 5 procent, der dagligt, ugentligt eller månedligt oplever, at de ikke kan få hjælp i akutte situationer. Dette tal er 42 procent blandt medlemmer, der svarer, at de er helt uenige i, at de har mulighed for at ude god kvalitet i arbejdet.
- Medlemmer, der har ringe mulighed for at få hjælp af kolleger i akutte situationer, føler sig også markant mere stressede end de medlemmer, der har gode muligheder for at få hjælp. Blandt medlemmer, der svarer, at de i meget høj grad føler sig stressede, er det hele 30 procent, der dagligt eller ugentligt oplever, at de ikke kan få hjælp af kolleger i akutte situationer. Til sammenligning er det kun 2 procent, der svarer dette blandt medlemmer, der slet ikke føler sig stressede (og ingen af dem oplever dagligt ikke at kunne få hjælp) (figur 41).

Figur 39. Hvor ofte oplever du, at du ikke kan få hjælp fra en kollega i akutte situationer? Fordelt på arbejdssted.



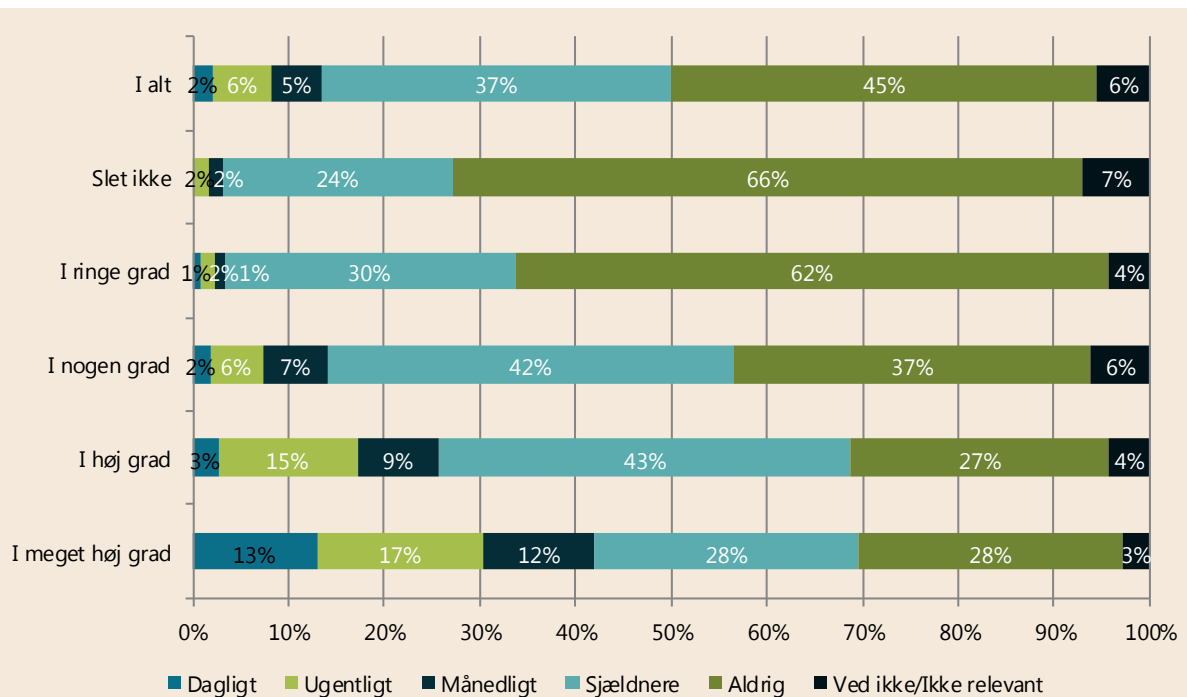
Antal svar: 1.337.
Spørgsmålet er stillet til alle medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

Figur 40. "Jeg har mulighed for at yde en god kvalitet i mit arbejde" fordelt på: Hvor ofte oplever du, at du ikke kan få hjælp fra en kollega i akutte situationer?



Antal svar: 1.337. Spørgsmålet er stillet til alle medlemmer i Social- og Sundhedssektoren

Figur 41. "I hvilken grad føler du dig stesset?" Fordelt på: Hvor ofte oplever du, at du ikke kan få hjælp fra en kollega i akutte situationer?

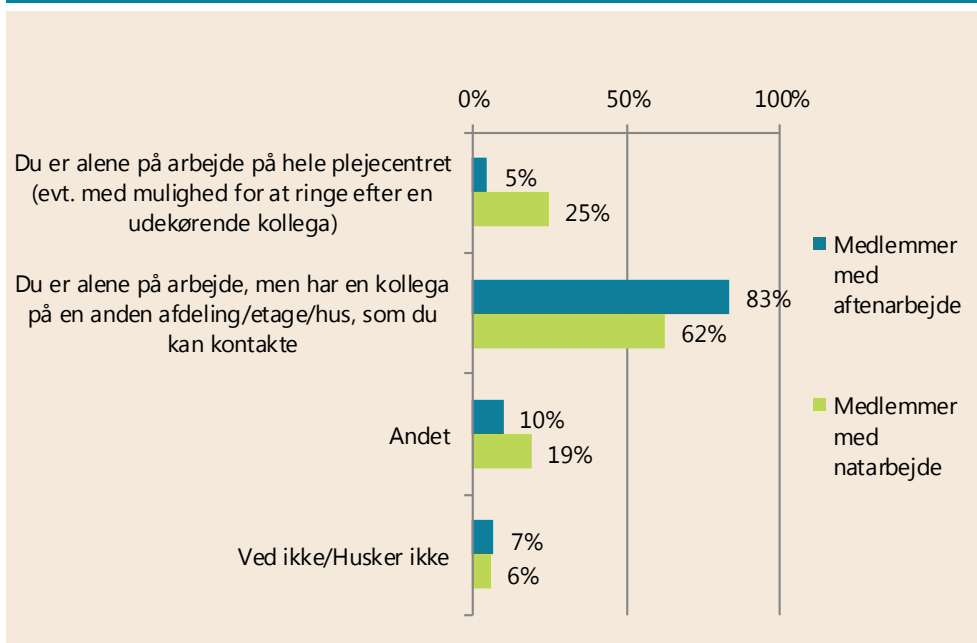


Antal svar: 1.337. Spørgsmålet er stillet til alle medlemmer i Social- og Sundhedssektoren

Alenearbejde på plejecentre i aften og nattetimerne

- 35 procent af medlemmer ansat på plejecentre, som arbejder i aften- og/eller nattetimerne, svarer, at de i et eller andet omfang arbejder alene. Figur 42 viser, hvordan dette alenearbejde i aften- og nattetimerne foregår. Medlemmerne er opdelt alt efter, om de har aftenarbejde eller natarbejde. Medlemmer, der både har aften- og natarbejde, er placeret under natarbejde.
- 25 procent af medlemmer med alenearbejde og natarbejde svarer, at de oplever at være alene på hele plejecenteret (evt. med mulighed for at ringe efter en udekørende kollega). Det samme gælder 5 procent af medlemmer med aftenarbejde. Forskellen er statistisk sikker. 62 procent af medlemmerne med natarbejde er alene på afdelingen, men har en kollega på en anden afdeling eller lignende.
- Medlemmerne er blevet bedt om at tænke på sidste gang, de var alene på arbejde. Her var medlemmerne i gennemsnit alene med 15 beboere. Medlemmer i fast nattevagt er i gennemsnit alene med 26 beboere. Medlemmer i fast aftenvagt er i gennemsnit alene med 12 beboere. Forskellen er statistisk sikker (ikke vist i figur).

Figur 42. Typen af alenearbejde på plejecentre



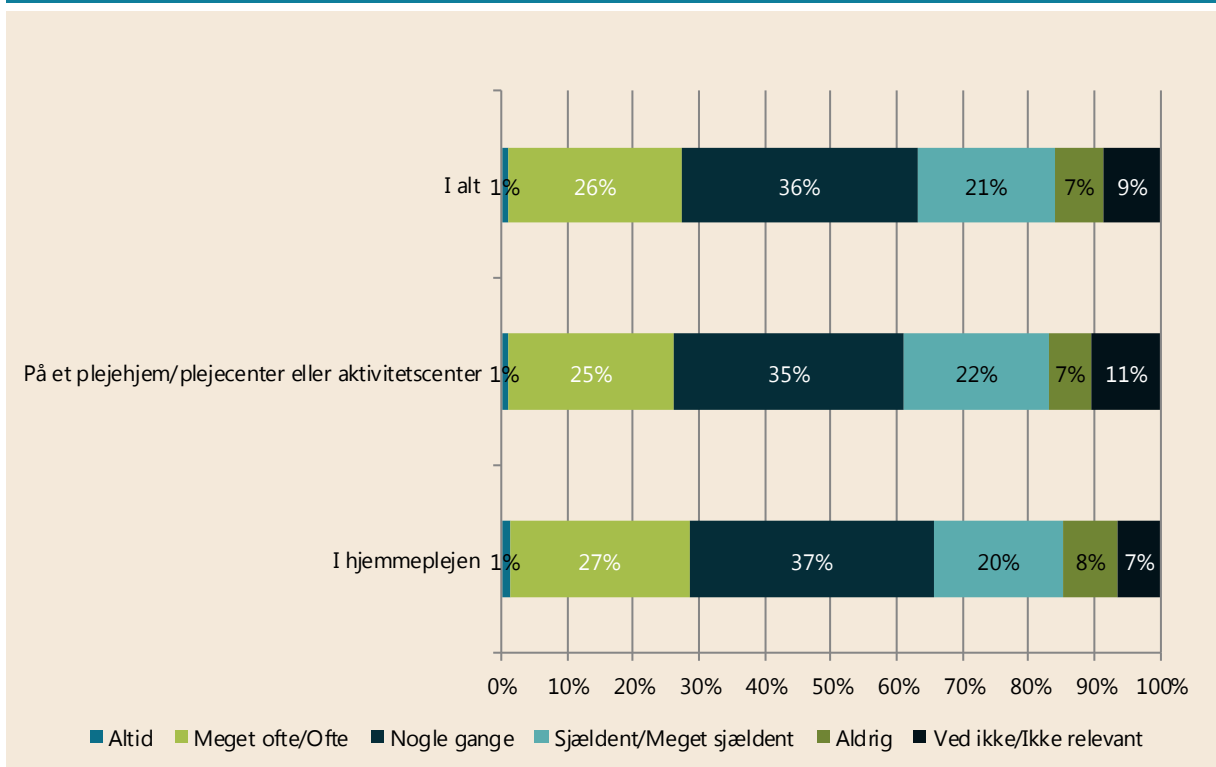
Antal svar: 196.

Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer i Social- og Sundhedssektoren på plejecentre, som har svaret, at de arbejder alene uden kontakt til kolleger, og som ikke er i fast dagvagt. Medlemmerne kunne sætte flere kryds (Andet).

De ældre risikerer at komme sent op/tidligt i seng, når de ansatte er alene på arbejde

- Når medlemmer i ældreplejen arbejder alene, oplever 26 procent af de ansatte meget ofte eller ofte, at de ældre kommer meget sent op eller meget tidligt i seng. 1 procent oplever det altid, og 36 procent oplever det nogle gange (se figur 43). Der er ikke forskel mellem hjemmeplejen og plejecentre.

Figur 43. Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? - De ældre er kommet meget sent op/tidligt i seng



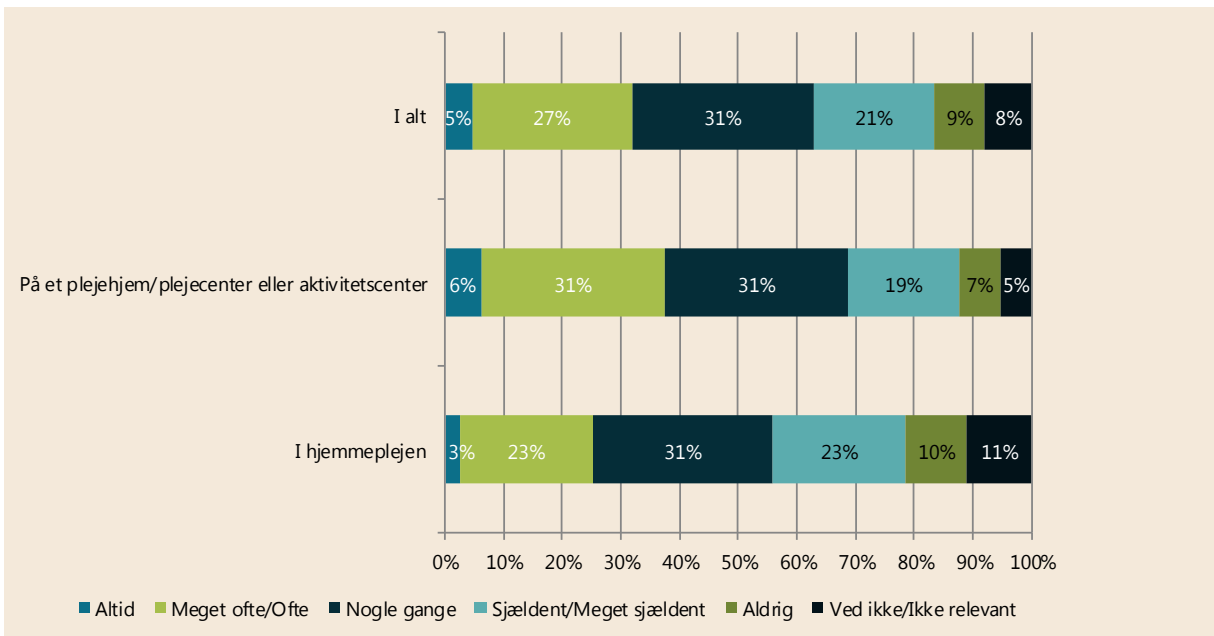
Antal svar: 678.

Spørgsmålet er kun stillet til ansatte på plejehjem/plejecentre og ansatte i hjemmeplejen, der arbejder alene.

Hvert fjerde medlem oplever ofte, at demente borgere ikke kan få den fornødne støtte, fordi medlemmerne er alene på arbejde

- Når de arbejder alene, oplever 27 procent af de ansatte på plejehjem og i hjemmeplejen meget ofte eller ofte, at demente ikke kan få den fornødne støtte. 5 procent oplever det altid, og 31 procent oplever det nogle gange (se figur 44). Ansatte på plejehjem oplever det oftere end ansatte i hjemmeplejen.

Figur 44. Hvor ofte har du inden for det seneste år stået i følgende situationer, mens du var alene? - Demente har ikke kunnet få den fornødne støtte



Antal svar: 678.

Spørgsmålet er kun stillet til ansatte på plejehjem/plejecentre og ansatte i hjemmeplejen, som arbejder alene.



Metodeafsnit

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført fra 15. april til 27. april 2015.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet via en spørgeskemaundersøgelse, hvor deltagerne blev inviteret pr. e-mail. Der blev udsendt en påmindelse i indsamlingsperioden. Data er indsamlet blandt FOAs medlemspanel, Medlemspulsen.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen er alle erhvervsaktive medlemmer af FOA.

Antal besvarelser og svarprocent

4.524 medlemmer blev inviteret til undersøgelsen. 2408 medlemmer besvarede spørgeskemaet helt eller delvist. Da 123 mails ikke nåede frem til modtageren, giver det en svarprocent på 55.